

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, BALANDŽIO – APRIL 24, 2010 Vol. CI Nr. 78

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-23-10

PERIODICALS

Europos oro erdvė atidaryta

Vilnius, balandžio 23 d. (BNS) – Europos erdvė visiškai atsivėrė po praėjusią savaitę išsiveržusio Islandijos ugnikalnio ir jokių kliūčių skrydžiams nebeliko, teigė oro susisieki-mo paslaugas teikiančios bendrovės „Oro navigacija“ generalinis direktorius Algimantas Raščius.

„Jau skraido visi, gal kiek gali vėluoti skrydžiai į Suomiją. Tačiau dabar tvarkaraščio trikdžiai galimi nebent dėl lėktuvų trūkumo“, – sakė jis. Anot „Oro navigacijos“ vadovo, lėktuvai skraido tiek nuolatiniais, tiek užsakomaisiais skrydžiais.

Tuo tarpu vežėjų sąjunga „Lina-va“, paskelbusi, jog priims pagalbos prašymus iš keliautojų, beviltiškai įstrigusių Europoje ir Rytų šalyse, sulaukė daugiau kaip šimto tautiečių skambučių iš Europos ir kitur. Ke-lioms dešimtims keliautojų, kuriems baigėsi pinigai ar nepavyko sulaukti savojo skrydžio dėl oro uostuose kilu-sios sumaišties, Lietuvos vežėjai jau padėjo grįžti į namus.

„Vilkikuose į Lietuvą ir dabar, kai skrydžiai Europoje jau atnaujinti, važiuoja mūsų tautiečiai. Ypač iš to-limesnių kraštų – Turkijos, Prancū-zijos, Ispanijos“, – sako „Linavos“ di-rektorius Algimantas Kondrusevi-čius. Pasak jo, dalis tautiečių prašė nugabenti iki didelių Europos oro uostų iš mažesniųjų miestų, kur skrydžiai buvo sustabdyti ir nežinia, kada bus atkurtas susisiekimas oro transportu. Tačiau didesnė dalis tie-siog prašė parvežti juos namo. Su-laukta pagalbos šauksmų ir iš egzo-tinių šalių, tokių kaip Malaizija, tad sąjunga perdavė keliautojų prašymus į Susisiekiimo ministerijos įkurtą pa-galbos skambučių centrą.

A. Ažubalis: NATO turi užtikrinti savo narių saugumą

Vilnius, balandžio 23 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Audro-nius Ažubalis pasisakė už tai, kad NATO išlaikytų veiksmingo atgrasy-mo gebėjimą ir užtikrintų saugumą visiems jo nariams.

„Nepakanka skelbti apie apgina-mumo principą. Tai turi būti įgyven-dinama praktiškai vystant pajėgu-mus, organizuojant įvairius moky-mus ir tolygiai plėtojanč NATO infra-struktūrą visose narėse. Lietuva su-vokia mokymus ne kaip kažką išskir-tinio ar nuraminimo priemonę, bet kaip nuolatinių karinių pratybų bū-tinybę, tai yra, bendrą NATO karių rengimą, kas padidintų pajėgų sąvei-ką ir politinį šalių narių bendrumą“, – sakė Lietuvos diplomatinės vadovas neformaliame NATO užsienio reikalų ministrų susitikime.

Taline balandžio 22–23 d. suren-gtame susitikime aptarta rengiama naujoji NATO Strateginė koncepcija, kuri turėtų būti patvirtinta šių metų lapkritį Lisabonoje.

Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Ažubalis NATO konferencijoje Taline kalbasi su JAV valstybės sekretore H. Clinton. EPA-ELTA nuotr.

Pasak A. Ažubalio, Lietuvos sie-kis rengiant naują NATO Strateginę koncepciją nesusiveda tik į Baltijos šalių apginamumo problematiką, nes toks požiūris būtų per daug egoistiš-kas ir siauras.

„Lietuva kartu su savo sąjungi-

ninkais siekia naujajame dokumente nustatyti organizacijos tikslų ir už-davinių visumą, kurie bendrai įver-tintų strateginę saugumo aplinką ir pokyčių galimybes bei apibrėžtų NATO pajėgų plėtros kryptis.

Nukelta į 6 psl.

„Globali Lietuva“ naikins takoskyrą tarp Lietuvos ir išeivijos

Vilnius, balandžio 23 d. (ELTA) – Užsienio lietuviams įtraukti į Lie-tuvos valstybės gyvenimą skirtos „Globalios Lietuvos“ strategijos kryptys aptartos Vyriausybėje vyku-siame Užsienio lietuvių reikalų koor-dinavimo komisijos posėdyje.

„Strategija, kurią rengia Vyriau-sybė ir Lietuvos užsienio reikalų mi-nisterija kartu su išeiviais, numato, kokią šiomis sąlygomis, kai lietuviai,

kai ir kitos tautos, yra pasklidę po visą pasaulį, mums matyti perspekty-vą ir kaip šiomis aplinkybėmis pa-siekti, kad neliktų takoskyros tarp ‘mes’ ir ‘jie’. Mes visi esame globalios Lietuvos dalis“, – kalbėjo ministras pirmininkas Andrius Kubilius.

„Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos tikslas – puoselėti lietuviš-ką tapatybę, stiprinti tarpusavio ry-šius ir skatinti visus pasaulio lietu-

vius įsitraukti į Lietuvos valstybės gyvenimą, prisidėti prie Lietuvos ge-rovės, pažangos ir nacionalinių inte-resų plėtros.

Pasak A. Kubiliaus, lietuvių pa-tirtis, sukaupta globaliame pasaulyje, yra didelis turtas ir didelė vertė. „Svarstome ir lietuvių bendruomenių sukurtų kultūrinių vertybių, istori-nio paveldo, archyvų išsaugojimo reikalus,

Nukelta į 6 psl.

Vilnius, balandžio 23 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasipik-tino Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos būkle ir paragino Vyriausybę iki 2013 m., kaip ir buvo planuota, baigti šios bibliotekos atnaujinimą. Padėtį, kai skaitytojams, netelpantiems salėse, pristatomos papildomos kėdės kori-doriuje, o darbuotojams tenka dirbti patalpose, skirtose visai kitoms reik-mėms, šalies vadovė pavadino absurdiška. Pasak šalies vadovės, negalima pamiršti, kad Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka – pagrindinė Lietuvos bib-liotekų sistemos įstaiga, nuo kurios sklandžios veiklos priklauso visas Lietuvos bibliotekų tinklas, Lietuvos spaudos rinkinių žinomumas ir jų prieinamumas visuomenei. Bibliotekos atnaujinimui užbaigti reikia dar 78 mln. Lt. Presiden-tė pabrėžė, kad valstybė turi rasti būdų tinkamai panaudoti visus įmanomus finansinius išteklius ir sutvarkyti pagrindinius viešosios paskirties objektus – bent jau nacionalinius muziejus, teatrus, nacionalinę biblioteką. Prieš porą metų prasidėjęs Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos atnaujinimas turėjo baigtis kitų metų pabaigoje. Dabar jau aišku, kad to padaryti tikrai nepavyks.

Šiame numeryje:

- Iš ateitininkų gyvenimo (2 psl.)
- Ganytojo žodis (3 psl.)
- Lietuviška spauda svetur (3 psl.)
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio (4 psl.)
- Pokalbis su buvusiu FTB agentu Henry Gaidis (5–10 psl.)
- Islandijos gamta keršija Europai (7 psl.)
- Labdaros koncertas G. Abariui paremti (11 psl.)
- Lietuviai antroje Pasauli-nėje parodoje Čikagoje (13 psl.)
- Visi keliai veda į Lietuvių Operą (14 psl.)

Valiutų santykis

1 USD — 2.61 LT

1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Nuo seno žinoma, kad darbštumas, susitelkimas, entuziazmas gali kalnus nuversti. Tą sakė ir mano kalbinti operiečiai, solistai, chormeisterė, Lietuvių Operos valdybos nariai. Per penkis mėnesius paruošti premjerą – nelengvas uždavinys, bet jis įveiktas! Jau šį sekmadienį Lietuvių Opera pakvies muzikos mylėtojus į Franz Lehar operetės „Linksmoji našlė“ premjerą. Su nekantrumu jos laukia ir patys operiečiai – juk šįmet tiek daug naujovių – pasikeitė režisierius ir dirigentas, taupydami lėšas operiečiai patys darė dekoracijas, pirkosi rūbus. Net salė, kurioje vyks premjera, kita! „Esame gerai nusiteikę, nors labai jaudinamės, kaip mus sutiks žiūrovas. Tikimės, kad jis nenusivils“, – sakė kalbinta chormeisterė Jūratė Grabliauskienė. Tuo tiki ir dirigentas Julius Geniušas, pažymėjęs, kad jį sužavėjo choristai ir jų pastangos išlaikyti Lietuvių Operą.

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA
(metams kasdien, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

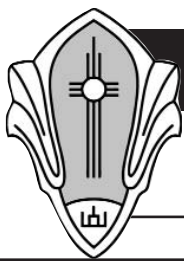
- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

2010 – Šimtieji ateitininkijos metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org

PADĖKOS ŠVENTĖ

Birželio 20 d., sekmadienį, kviečiu visus ateitininkus į Padėkos šventę. Tikslas – padėkoti Dievui už ypatingas dovanas mano (ir Jūsų) gyvenime: 50 m. kunigystės, 64 m. ateitininkų gretose, 50 m. akademinio darbo ir 80 m. gyvenimo. 9 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios Šv. Antano lietuvių bažnyčioje (50th Avenue ir 15th Street kryžkelėje, Cicero, Illinois), o 11 val. vyks akademinė bei meno programa ir vaišės „Willowbrook Ballroom“ (8900 S. Archer Rd, Willow Springs, Illinois).

Vaišėms prie ateitininkų stalų užsiregistruoti galima pas Rasą Kasniūnienę tel.: 708-403-4988) arba pas Romą Kuprienę tel.: 708-447-9319. Auka vaišėms vienam asmeniui 25 dol. Vaišėse Jūsų lauks dovana — autografuota mano poezijos knyga „Jis man dovanojo būtį“.

**Kun. Kęstutis A. Trimakas
Š. Amerikos ateitininkų dvasios vadovas**

Vilniaus katedroje. Alg. Žižiūno nuotr.

Čikagos sendraugių susirinkimas Penktadienį, balandžio 30 d.

Čikagos Sendraugiai ateitininkai susirinks penktadienį, balandžio 30 d. 7 val. v., Ateitininkų namuose, Lemont. Kunigas Valdas Aušra skaitys pranešimą „Ateik, Viešpatie Jėzau“: Rytų ortodoksų antropologinės kristologijos siūlymas šių laikų teologijai“. Kun. Aušra yra Oak Lawn Ziono liuteronų parapijos klebonas.

Po paskaitos bus proga peržiūrėti Pranutės Laučkaitės Domanskienės surinktą istorinę medžiagą ir nuotraukas, susijusias su Ateitininkijos pradžia Lietuvoje. Medžiaga atrinkta iš buv. Ateitininkų federacijos vado Juozo Laučkos archyvų. 2010 m. sausio mėn. suėjo 100 metų nuo Juozo Laučkos gimimo.

Visi sendraugiai ir jų svečiai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Ateitininkų jubiliejinis Kongresas ir prieškongresinė stovykla rugpjūčio 2–8 d.

ATEITININKIJAI
100

Jau prasidėjo registracija į XVI Ateitininkų federacijos Kongresą, vyksiantį rugpjūčio 6–8 d. Vilniuje, bei Prieškongresinę stovyklą, vyksiančią rugpjūčio 2–6 d. Berčiunuose. Registracija tęsis iki birželio 30 d.

Visą reikalingą informaciją apie išankstinę registraciją rasite Ateitininkų federacijos internetinėje svetainėje: **http://ateitis.lt/node/393**.

Stipendijos jaunimui vykti į Kongresą

Prašymus įteikti iki balandžio 30 d.

Šiaurės Amerikos ateitininkai yra kviečiami ir raginami dalyvauti rugpjūčio 2–5 d. Ateitininkų 100-čio stovykloje Berčiunuose ir jubiliejinį metų XVI-tame Ateitininkų Federacijos kongrese, kuris įvyks rugpjūčio 6-8 d. Vilniuje. Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba siūlo stipendijas moksleiviams ir studentams ateitininkams, kurie yra pasiryžę tinkamai dalyvauti ateitininkų 100 metų išikūrimo jubiliejuje Lietuvoje. Prašymas turi būti įteiktas elektroniniu būdu iki 2010 m. balandžio 30 d. Stipendijų skirstymo komiteto sprendimai bus padaryti iki 2010 m. gegužės 20 d. Šią stipendijų programą remia Ateitininkų šalpos fondas.

**Prašymo anketą ir daugiau informacijos rasite
Ateitininkų tinklalapyje: www.ateitis.org**

Vasaros stovyklos

Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos stovyklavietėje

DAINAVOJE, Manchester, Michigan

JAS — Jaunųjų ateitininkų stovykla, liepos 6–15

Stovykla skirta lietuviškai kalbantiems pradžios mokyklos mokiniams nuo 7 iki 14 metų amžiaus. Pasižiūrėję į Jaunųjų ateitininkų tinklalapį **www.javjas.org**, rasite registravimosi anketas ir bendrą informaciją apie stovyklą.

MAS — Moksleivių ateitininkų stovykla, liepos 15–25

Kviečiami moksleiviai, baigę 8-tą skyrių ir dar nepradėję lankyti universiteto. Registracija jau prasidėjo. Visą reikiamą stovyklos informaciją ir registracijos anketas rasite moksleivių tinklalapyje: **www.mesmas.org** Jei turite klausimų, malonėkite parašyti Lionei Kazlauskienei el. paštu: **lione_namie@yahoo.com**.

Sendraugių ateitininkų stovykla - I, liepos 25-rugpjūčio 1 d.

Priimami visi šeimos nariai

Pirmoji 2010 m. sendraugių ateitininkų stovykla Dainavoje vyks liepos 25 d.–rugpjūčio 1 d. Registracija naujiems stovyklautojams prasidėjo balandžio 15 d. Sendraugiai ateitininkai, norintys dalyvauti, prašomi skambinti Rūtai Kulbienei ne anksčiau nei 12 val. p. p. (Čikagos laiku) tel.: 708-442-4911. Bendrais klausimais kreipkitės į Viktorę Siliūnienę el. paštu: **viktute@siliunas.com**

Sendraugių ateitininkų stovykla - II, rugpjūčio 8–14 d.

Priimami visi šeimos nariai

Antroji sendraugių ateitininkų stovykla vyks Dainavoje rugpjūčio 8–14 d. Registracija visiems stovyklautojams prasidėjo balandžio 15 d. Norintys dalyvauti prašomi skambinti Ritai Bieliauskienei tel.: 708-484-4045 arba kreiptis el. paštu: **sendraugiai2@gmail.com**.

Tėvų Pranciškonų vasarvietėje

KENNEBUNKPORT, MAINE

**Ateitininkų sendraugių poilsio ir studijų savaitė
rugpjūčio 7–14 d.**

Priimami visi šeimos nariai

Ateitininkijos šimtmečio jubiliejaus proga visi kviečiami į ateitininkų poilsio savaitę Tėvų Pranciškonų vasarvietėje. Vasarvietėje kambarius galima užsisakyti skambinant Franciscan Guest House (207)967-4865, internete **www.franciscanguesthouse.com**.

Programos klausimais kreipkitės į savaitės organizatorius: Petrą Vainių (**Petrasrv@aol.com**), Moniką Vygantaitę Sabalienę (**M.Vygantas@att.net**) arba Laimą Lileikienę Shea, (**LTLTAX@aol.com**)

GANYTOJO ŽODIS

PENKERI BENEDIKTO XVI METAI

Balandžio 19 dieną sukako lygiai penkeri metai nuo tos dienos, kai po Jono Pauliaus II mirties į konklavą susirinkę kardinolai naujuoju Petro įpėdiniu išrinko iš Bavarijos kilusį ilgametį artimą Jono Pauliaus II bendradarbį kardinolą Joseph Ratzinger.

Benedikto XVI išrinkimo metinės buvo pažymėtos iškilmingais pietumis su kardinolais Vatikano apaštališkuosiuose rūmuose. Į pietus buvo pakviesti visi Romoje gyvenantys Kardinolų kolegijos nariai – ir einantieji pareigas Romos Kurijoje, ir jau pasitraukusieji į emeritus, bet gyvenantys Romos miestė.

Popiežiaus Benedikto XVI išrinkimo penktųjų metų proga komentarą paskelbė Vatikano spaudos salės direktorius t. Federico Lombardi, SI. Pasak jo, norint teisingai įvertinti visus šiuos penkerius pontifikato metus, reikia prisiminti paties Šventojo Tėvo kalbą, pasakytą Siksto koplyčioje rytojaus dieną po išrinkimo, 2005 metų balandžio 20 dieną.

Kalbėdamas apie savo tarnystės „Viešpaties vynuogyne“ svarbiausius tikslus, jis tąkart visų pirma paminėjo pareigą padėti šiuolaikiniam žmogui megzti ryšį su Jėzaus Kristaus apreikštu ir Bažnyčioje, visų pirma Eucharistijoje sutinkamu Dievu; paminėjo pareigą megzti vis glaudesnius ryšius su visomis Kristų išpažįstančiomis bendruomenėmis ir siekti visų Jo mokinių vienybės; taip pat palaikyti atvirą ir nuoširdų dialogą su kitomis tikybose; padėti šiuolaikinei žmonijai atsakyti į jos kaskart vis dramatiškiau keliamus klausimus apie žmogaus ir pasaulio gyvenimo prasmę.

Šiandien matome, – sako t. Lombardi SI, – kad šituos prioritetus Bene-

diktas XVI labai nuosekliai vykdo, nepaisydamas jokių sunkumų ir įtampų. Tai patvirtina ir popiežiaus pasisakymai, ir enciklikos, ir jo aplankytos sinagogos ir mečetės.

Italų vaticanistas Vittorio Messori Milane leidžiamo dienraščio „Il Corriere della Sera“ straipsnyje, skirtame popiežiaus išrinkimo metinėms ir su jomis sutapusiai popiežiaus kelionei į Maltą, kaip ir dauguma kitų laikraščių komentuoja balandžio 18 d., sekmadienį, Maltoje įvykusį Benedikto XVI susitikimą su keliais žmonėmis, vaikystėje ir paauglystėje patyrusiais kunigų lytinį išnaudojimą.

Tokiems poelgiams tikrai reikia nemenkos drąsos ir visų pirma didžiulio nuolankumo, – rašo Messori. Šventasis Tėvas jiems ryžtasi, nes jis žino, kad Bažnyčia yra kitokia, negu ją šiandien bandoma vaizduoti. Popiežius žino, kad kunigų nuodėmės ir nusikaltimai turi ne tik kanonines ir baudžiamąsias pasekmes, bet ir kitas, kur kas gilesnes. Popiežius puikiai žino, su koku pasitikėjimu tėvai visame pasaulyje renkasi savo vaikams katalikiškas mokyklas, ir koks skausmas, kai dėl kunigų kaltės tas pasitikėjimas išduodamas.

Bažnyčia nėra nuopuolio ir nuodėmes vieta, net jei ir neįmanoma, kad nuodėmė jos nepaliestų. Dėl to ir gėda bei skausmas, apie kuriuos popiežius vėl prabilo, nėra nei poza, nei apsimes-ta melodrama, bet teka iš popiežius širdyje išgyvenamos tikros kančios. Dėl to ir popiežiaus nusižeminimas, jo žodžiai apie gėdą ir kančią, – rašo Messori, – nepakenks, o tik sustiprins pasitikėjimą juo, kaip krikščionių vedliu.

„Vatikano radijas“

Balandžio 24 d. Vakarų Europoje – „Katedrų naktis“

Daugelis Vakarų Europos vyskupijų katedrų balandžio 24 d., šeštadienį, dalyvaus renginyje, pavadintame „Katedrų naktis“. Vyskupijų katedros tą naktį bus paliekamos atidarytos ilgiau nei įprasta, vienur iki vidurnakčio, kitur visą naktį.

Tą naktį katedrose arba prie jų vyks įvairiausi kultūriniai renginiai: koncertai, parodos, susitikimai ir meditacijos. Šio renginio tikslas yra paliudyti, jog kultūra ir dvasingumas Europoje yra visuomeninio gyvenimo šaltinis.

Siemet į „Katedrų naktį“, greta Liuksemburgo, Strasbūro, Tryro, Lježo, Meco, Nansi, Reimso ir kitų Vakarų

Europos katedrų, įsijungs Bolivijos Konsepsiono arkivyskupijos, kurią su Tryru sieja tarpdiecezinės draugystės ryšiai, katedra.

Austrijoje panašaus tikslo siekianti „Ilgoji bažnyčių naktis“ rengiama jau aštuonerius metus. Daugiau kaip 700 bažnyčių visoje Austrijoje gegužės 28 naktį kviečia gyventojus į kultūrinio ir dvasinio pobūdžio renginius.

Pereitais metais Austrijoje naktį atvertų bažnyčių renginiuose dalyvavo daugiau kaip 320 tūkstančių žmonių, – praneša Austrijos katalikų žinių agentūra „Kathweb“.

„Vatikano radijas“

Pasaulio liuteronai ruošiasi XI generalinei asamblėjai

Pasaulinė liuteronų sąjunga ruošiasi XI generalinei asamblėjai, kuri vyks liepos 20-27 dienomis Vokietijoje. Jos pagrindinė tema yra žodžiai iš „Tėve mūsų“ maldos: „kasdieninės mūsų duonos duok mums šiandien“.

Prieš generalinę asamblėją buvo sušauktos mažesnės paruošiamosios asamblėjos įvairiose šalyse ir žemynuose. 2009 metų spalio mėnesį Šveicarijoje buvo sušaukta asamblėja, kurios dėmesio centre buvo moterys, jų teisės, dalyvavimas Bažnyčios ir visuomenės gyvenime. 2009 metų gruodį Tailande susirinko Azijos bendruomenių liuteronų delegatai, kurie apibendrino savo regiono problemas ir lūkesčius. 2010 metų sausį Kanadoje susirinko Šiaurės

Amerikos regiono liuteronų Bažnyčių atstovai. 2010 metų kovo mėnesį buvo sušauktos paruošiamosios asamblėjos Slovakijoje ir Nigerijoje, kuriose dalyvavo Europos ir Afrikos žemyno liuteronai. Visai neseniai, balandžio 16-ąją, baigėsi Lotynų Amerikos ir Karibų regiono liuteronų bendruomenių delegatų asamblėja Kolumbijos sostinėje Bogotoje. Liepos 11-17 dienomis bus sušaukta paskutinė paruošiamoji asamblėja, skirta jaunimui.

Pasaulinės liuteronų sąjungos generalinėse asamblėjose dalyvauja ir Lietuvos liuteronų evangelikų Bažnyčios delegatai.

„Vatikano radijas“

Lietuviška spauda svetur: misija neįmanoma

DALIA CIDZIKAITĖ

Kovo mėnesį Londono Santaros-Šviesos klubas Lietuvos Respublikos ambasados Jungtinėje Karalystėje (JK) patalpose kvietė į diskusiją „Išeivijos žiniasklaida: jos įtaka ir svarba bendruomenei“. Konferencijoje dalyvavo trijų popierinių Jungtinėje Karalystėje leidžiamų leidinių vyr. redaktoriai: Margarita Narvydaitė („Tiesa“), Zita Čepaitė („Infozona“), Virginijus Kacinkevičius („Londono žinios“); dviejų internetinių, taip pat JK leidžiamų leidinių redaktoriai Rimantė Kurkauskaitė (www.trysmilijonai.lt), Anatolijus Jakimovas (www.anglija.lt) ir žurnalistas Andrius Užkalnis. Vaizdo konferencijos būdu į diskusiją įsijungė ir „Draugas“ bei kurį laiką diskusiją sekė, bet dėl blogo internetinio ryšio negalėję dalyvauti „Akiračių“ redaktorė Birutė Garbaravičienė ir žurnalistas Mykolas Drunga iš Lietuvos.

Vienas pirmųjų klausimų diskusijos dalyviams buvo apie jų redaguojamų leidinių misiją: kokia ji, ar tokia iš viso egzistuoja, o gal apskritai misija, kaip tokia, šiais laikais jau nereikalinga? Į ambasadą susirinkusiems lietuviškos spaudos atstovams ėmus ne tiek pasiūlytą klausimą gyventi, kiek vienam kito leidinį kritikuoti, konferencijai pasibaigus aplankiau minėtų leidinių internetines svetaines ir pažiūrėjau, ką apie misiją sako jų leidėjai ir/arba redaktoriai.

Nors žodžio „misija“ neradau nė vienoje čia mano minimoje žiniasklaidos priemonėje, vis dėlto jų svetainėse rastas skyrelis „Apie mus“ leido susidaryti nuomonę ir padaryti šio tokias išvadas. Neseniai pradėtas leisti laikraštis „Tiesa“ teigia: „Mes ne Lietuvoje, bet mes lietuviai. Mes prieš emigranto sąvoką. Mes visi esame Pasaulio piliečiai. Ir nieko bendro neturime su Komjaunimu. Nes čia jaunosios kartos, kuriai nėra sienų, TIESA.“

Savaitraščio „Infozona“, kur vyr. redaktore dirba dar Lietuvoje žurnalistinę duoną krintusi rašytoja Zita Čepaitė, leidėjai rašo, jog jų tikslas yra „populiarus ir naudingas laikraštis. Naudingas ne tik skaitytojams, bet ir reklamos užsakovams“. Penki skyreliai, parodantys ypač didelį leidėjų dėmesį savireklamai ir viešiesiems ryšiams, pabaigiami šūkiu: „Mūsų tikslas – suteikti didžiausią naudą Jums!“

„Londono žinios“ pabrėžia jų siūlomą informacijos gausą ir svarbą. „Žinių“ tinklalapyje teigiama, jog jame gausu naudingos informacijos ir autorinių straipsnių, supažindinama su lietuvių bendruomene bei Šv. Kazimiero parapijos veikla ir organizuojamais renginiais. Skaitytojai masinami tokiais skyreliais kaip „Kas, Kur, Kada“; „Noriu žinoti“; „Lietuviai Anglijoje“, „Lietuviai pasaulyje“, „Laisvalaikis“, „Ivairenybės“, taip pat siūloma populiariausių britų žiniasklaidos leidinių apžvalga; informacija apie verslą, finansus, investicijas ar tiesiog patarimai teisiniais klausimais.

Internetinis leidinys „Anglija.lt“ rašo, jog jis yra nukreiptas į lietuvius, kurie gyvena JK arba ruošiasi trumpam ar ilgam atvykti į šią šalį. „Daugiausia tai – jauni, darbingi asmenys“, – teigiama skyrelyje „Apie mus“. „Anglija.lt“ įsitikinusi, jog jis pritraukia skaitytojus savo savitumu ir informacijos gausa. Maža to, kadangi šis tinklalapis yra prieinamas iš bet kurios pasaulio vietos, teigiama, jog jis padės pasiekti ne tik jau JK gyvenančius lietuvius, bet ir jų tautiečius, kurie dar tik ruošiasi atvykti.

Neseniai pradėjusio veikti internetinio laikraščio „Trys milijonai“ prisistatymas lakoniškas. Jame teigiama: Trys milijonai – tai patriotizmo išraiška. Ir tęsiama: „Mes visada siekiame sukurti išliekamąją vertę. Tegul tai būna rūbas, projekto ar klubo rėmimas ar tiesiog gerai kartu praleistas laikas. (...) Mūsų tikslas – populiarinti Lietuvą, kuriant ir pristatant originalius, paprastus bei, svarbiausia, stilingus drabužius. Mes daug dėmesio skiriame rūbo audiniui, jo tinkamam parinkimui bei suderinimui su siūlomais modeliais ir dizainu.“ Jei manote, jog ši svetainė skirta madų kūrėjams ar tiesiog siuvėjams, klystate. Tik kodėl „TrysMilijonai.lt“ pasirinko tokią keistą, užslėptą kalbą, sunku pasakyti.

Pasidairiusi po artimesnių – Šiaurės Amerikos lietuviškų laikraščių puslapius ir svetaines, radau dar mažiau informacijos, jau nekalbu apie misiją. Šiais metais 95-erių metų sukaktį paminėjęs savaitraštis „Dirva“ sakosi esąs lietuvių tautinės minties savaitraštis. Apie praėjusiais metais 60 metų sulaukusį Kanados lietuvių savaitraštį „Tėviškės žiburiai“ šiek tiek pasako faktas, jog jį leidžia Kanados lietuvių katalikų draugija „Židinys“. Šiais metais gegužės mėnesį dešimtmetį paminėsiantis „Amerikos lietuvis“ apie save nieko nepasakoja nei popieriniame, nei internetiniame savo formate. Nemokamai dalijamas „Čikagos aidas“, įsteigtas 2003 m., apsibrėžia esąs radijo programa ir interneto puslapiu, „Ethnic Media, USA“ dalis. Net ir šimtą pimuosius metus einantis „Draugas“ apie savo misiją dabartiniuose formatuose tyli, nors ir turi, į ką atsigręžti ir pasiremti – į 1909 m. liepos 12 d. pirmame „Draugo“ numeryje išdėstytą misiją nuo leidėjų ir redakcijos.

Tad su misija svetur spausdinamoje lietuviškoje spaudoje sekasi ne taip. Galbūt bijomasi, jog apsibrėžus savo tikslus, uždavinius, bus prarastas, atstumtas ypač šiais laikais toks brangintinas kiekvienas skaitytojas? Iš kitos pusės, tai rodo leidėjų ir redaktorių stuburo neturėjimą, nenorą ar nesugebėjimą išpareigoti vienoms ar kitoms vertybėms, įsitikinimams.

Jei apie leidinio misiją, jo uždavinius, tikslus žiniasklaida, nesvarbu kur – Lietuvoje ar svetur, negalvos, kaip ji ar jai atstovaujantys galės atsakyti į iš pirmo žvilgsnio nesudėtingą Londono santariečių užduotą klausimą apie išeivijos žiniasklaidos įtaką ir jos svarbą bendruomenei?

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Du gaideliai

JUOZAS GAILA
gaila1@verizon.net

Benardydamas internete randu islandės Birte Harksen anglišką žinutę: „Mūsų darželyje Islandijoje tarp mokytojų yra ir jauna mergina iš Lietuvos. Ji išmokė mus vieną dainą ir šokį, kuriuos mes labai pamėgome.“ Pridėtame „YouTube“ video rodomos daržely šokančios mergaitės pagal dainos „Du gaideliai“ muziką. Nudžiugina mane, bet, pasirodo, ne tik mane, bet ir kitus: komentaruose ir angliškai ir lietuviškai skaitau:

(...) *pas mus ireland nieko panašaus nėra.... They are having such a wonderful time. Puts a smile on your face! Adorable! ...auw kaip miela... patys lietuviai Lietuvoj nebenori taip šokt... Šaunuolė ta lietuvė, kuri ne tik savus vaikus išmokino du gaidelius šokti. Juokiamsi iki ašarų!!! Those kids are so cute!.. kaip miela! prisimintau darželį... Please write the words of this song! I study Lithuanian!..*

Atrodo, toks paprastas įvykis, bet po internete skaitomų žinių apie pasibaisėtinus lietuvių vykdomus nusikaltimus įvairiuose kraštuose negali atsidžiaugti ta nežinoma lietuvaitė tolimojoje Islandijoje. Bet va, komentaras *...patys lietuviai Lietuvoj nebenori taip šokt*. Gal jie ir norėtų vaikiškai šokti, bet ar mokytojai juos moko? Ar tėvai norėtų, kad jų vaikučiai vaikiškai šoktų? Šiais metais Brazilijos Rio karnavale vienas iš organizatorių įgrūdavo savo septynmetę dukrelę kaip parado karalaite. Paprastai ten karalaite būna nuogomis šlaunimis, pusnuogėmis krūtimis mergina, tad spauda stebėjosi ir piktinosi, kad parinkta nepilnametė. Dar prieš paradą septynmetė buvo rodoma televizijoje sugestiviai šokanti. O per paradą, stebint daugiatūkstantinei miniai, mergaitė, tik pradėjusi užpakaliuką kraipyti ir krūtinę kratyti, išsigando, prapliupo ašaromis ir turėjo ją iš parado pašalinti. Spauda nesiliovė kaltinusi tėvą.

***

Lietuvos televizijoje, viename talentų konkurse, pasirodė septynmetė su šokiu. Šokis tikrai ne „Du gaideliai“, bet panašus į tos pusnuogės brazilietės su tokiu pat užpakaliuko kraipymu, bet jau ir su sugestyviais rankų mostais link tarpkojo ir daugiau akrobatikos. Pasirodo, taip šokančia gražia mergaite džiaugiasi motina ir labai didžiuojasi močiutė. Nepiktino jų, kad prieš šokį vienas iš konkurso teisėjų, maždaug septynmetės senelio amžiaus, pasveikino ją

taip, kaip baruose bernai sveikina merginas. Nors didesnė dalis komentatorių internete reiškė pasipiktinimą tiek pačiu šokiu, tiek teisėjo elgesiu, bet teisėjas nebuvo pašalintas, o septynmetė net į pusfinalį buvo patekusi.

Netveriančią džiaugsmu mergaitės motiną mačiau, bet man labai norėjosi pamatyti, kaip atrodo tokiu šokiui besididžiuojanti močiutė. Bet kas žino, gal jau ji besididžiuodama pramato savo anukę, šokančią Arabų Emyratuose ar naktiniuose klubuose besiraitančią apie stulpą. Pasikeitė mūsų močiutės. Neseniai citavau vienos merginos, vykstančios į Norvegiją laišką, kuriame ji rašė, kad močiutė ragino ją susirasti žymiai už save vyresnį norvegą, nors ir jo nemylint, bet tik kad jis ją mylėtų ir bijotų prarasti...

***

Sekmadienį su žmona nuvykstame į Baltimore mieste esančius Lietuvių namus, į „Cafe Emigrant“ koncertą. Lauke prie įėjimo berūkantys keli vaikėzai. Garsiai šūkauja jie, bet kas kelintas žodis – rusiškas keiksmas – „bl...“. Nenutrūksta tas „bl...“ ir man su žmona einant pro juos. Aišku, mano žmona, Amerikoje gimusi ir augusi, rusiškų keiksmų nesupranta, bet jie juk to nežino, o gal jų šeimoje taip kalbama?.. Iš tiesų tai keiksmais neturėčiau piktintis, nes Amerikos marinuose tarnaudamas nebūčiau tapęs seržantu nemokėdamas keiktis. Tačiau prie moterų nesikeikėme. Net ir dabar, einant gatve pro būrį besikeikiančių juodaodžių, jų keiksmai nutyla, jei eina moteris. Jau esu rašęs, kad tikrai buvau Dievo nubautas, nes matydamas jaunų juodųjų arba kaip dabar sakoma afroamerikiečių elgesį, taip dažnai dėkodavau Dievui, kad mes, lietuviai, ir mūsų vaikai ne tokie...

***

Akis užkliūva už nuotraukos dienraštyje „Kauno diena“. Nežinau kodėl, bet man nieko nėra gražesnio už moterį su kūdikiu rankose. Nuotraukoje: Kauno vaikų klinikoje „Lopšelis“ darbuotoja, atrodo, gydytoja, sūpuoja kūdikėlį. Jis rastas paliktas vadinamame „Langelyje“. Pagaliau Lietuvoje, kaip ir kituose kraštuose, įsteigti „Gyvybės langeliai“. Tai yra langelis gimdymo namų sienoje, per kurį iš gatvės įdėjus naujagimį, būdintieji išgirsta signalą, kad kūdikis jų laukia. Pereitų metų pabaigoje Vilniuje buvo atidarytas pirmasis Lietuvoje „Gyvybės langelis“, dabar jie steigiami ir kituose miestuose. Šis kūdikėlis buvo rastas kovo 19-ją, tad

ir pavadintas Juozu Kovu, sveikas, judrus. Nežinoma gimdyvė palikusi kūdikį langelyje, gali jį atsiimti per tris mėnesius, po to jis bus įtrauktas į įvaikinimo ar globos laukiančių sąrašą. Pirmą mintis kyla, kad štai, nauja gyvybė, savy justa ir išnešiotą devynis mėnesius grąžinta, kaip ne-

tinkama prekė. Bet ar mes žinome, kodėl taip atsitiko? Gal tai buvo meilės kūdikis, bet meilė užsibaigė, išsvajotas gyvenimas kaip stiklas sudužo ir šukėmis buvo atsikratyta. O gal vargas, skurdas šeimoje ir kitai lovytei ir burnytei nebebuvo vietos?

Komentaras

Kelios pastabos LSS nužengiant nuo scenos

ALGIMANTAS S. GEČYS

„Draugo“ š. m. balandžio 7 d. laidoje išspausdintas dr. Romualdo Kriaučiūno straipsnis „Atsisakyta atgaivinti Lietuvių studentų sąjungą“ mintimis mane grąžino į studentavimo laikus.

Nors amžiumi esu per jaunas save gretinti prie 1951 metais LSS kūrusių dviejų Vytautų – Kavolio ir Žvirgždžio (Vardžio), džiaugiuosi turėta galimybe veikti Philadelphia LSS skyriaus gretose ir vėliau darbuotis Adomo Mickevičiaus vadovaujamoje LSS centro valdyboje. To meto lietuvių studentams LSS buvo vieta keistis nuomonėmis su skirtingų ideologijų asmenimis. Ginčydavomės kartais valandomis, tačiau pajėgavome nesusipykti ir vakarą studentškai pratęsti prie alaus bokalo.

LSS buvo mums ir demokratijos mokykla. Tereikia tik prisiminti vykusius LSS centro valdybos rinkimus, kur rungėsi ateitininkų, skautų akademikų, „nepriklausomų studentų“ (Šviesos-Santaros) sąrašai. Vykusios LSS rinkiminės varžybos įsiminė atmintyje ir iki 1990 metų buvo vienu iš svarbesnių laimėjimų keliaujant per gyvenimą. Lietuvos Aukščiausieji Tarybai nubalsavus atkurti Lietuvos nepriklausomybę, jaunystėje patirtą LSS rinkiminį laimėjimą pagaliau teko pastatyti į deramą žemesnę pakopą.

R. Kriaučiūnas cituoja interneto svetainėje „Vikipedija“ rastą teiginį, kad „nuo XX. a. aštuntojo dešimtmečio sąjungos veikla susilpnėjo, XXI a. pr. organizacija ją nutraukė“. Drįstu teigti, kad jau septintame XX a. dešimtmetyje LSS veikla vegetavo. LSS veiklą stipriai paveikė Šviesos-Santaros iššūkis „Veidu į Lietuvą“, ryšių su pavergta tauta ieškojimas, tuos ryšius puoselėjant dažnai nevengiant santykių ir su okupanto atstovais. Tai suskaldė studentiją, nepaisant to, kad tiek ateitininkai, tiek skautai, tiek santariečiai išliko nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo siekėjais.

Tenka pastebėti, kad JAV puoselėjama oficiali užsienio politika turėjo netiesioginę įtaką LSS veiklai. Pirmajame LSS veiklos dešimtmetyje iš „neaiškių šaltinių“ atsirasdavo lėšų parinktiems JAV lietuviams studentams sudalyvauti Helsinkyje ar Vienoje vykusiuose akademinių jaunimo

sąskrydžiuose, ten atremiant sovietinę propagandą. Tuo metu JAV formaliai veikė Laisvosios Europos komitetas, kuris teikė stipendijas „pavergtų tautų“ potencialiems būsiniams veikėjams. Norint stipendiją gauti reikėjo išsipareigoti, kad tavo kraštui atgavus nepriklausomybę grįši į jį darbuotis. Buvau vienas iš tuzino lietuvių stipendininkų. Šv. Kalėdų proga mus suveždavo į New York miestą kursams, savotiškai indoktrinacijai. Apie 1955 metus JAV Kongrese buvo pavišinta žinia, kad šaltojo karo metu šią antisovietinio pobūdžio veiklą ir akademiniam jaunimui teikiamas stipendijas finansuoja JAV Centri-

To meto lietuvių studentams LSS buvo vieta keistis nuomonėmis su skirtingų ideologijų asmenimis. LSS buvo mums ir demokratijos mokykla.

nės žvalgybos įstaiga (CIA). Paaikškėjo, kad CIA finansiškai išlaikė ir JAV Nacionalinę jaunimo organizaciją (United States National Student Association). Staiga finansavimo lėšos buvo nutrauktos. Lėšų vėl atsirado, kai JAV politika, siekiant palaužti Sovietų Sąjungą, tapo grindžiama „žmonių su žmonėmis“ (people to people) ryšiais. Su Valstybės departamentu „palaiminimu“ į okupuotą Lietuvą vyko krepšininkai, o kiek vėliau „Veidu į Lietuvą“ žvelgiančios akademinės organizacijos nariai.

Nuostabu, kad patekusi tarp Lietuvos „laisvinimo veiksmų“ kritiško kūjo smūgių ir JAV užsienio politikos interesų priekalo, LSS sugebėjo ilgokai išsilaikyti. LSS veiklą daugiau negu pateisino „Lituanus“ žurnalo įkūrimas. Šaltojo karo laikais „Lituanus“ ištikimai tarnavo tautinės nepriklausomybės siekiam. Šiandien žurnalas atspindi nepriklausomos Lietuvos valstybės interesus, tautinę kultūrą, demokratijos idealus. Padėka buvusiems ir dabartiniais „Lituanus“ žurnalo redaktoriams, pagarba daugelį metų žurnalui paskyrusiam buvusiam administratoriui Jonui Kučėnui ir dabartiniam jo administratoriui Arvydui Tamuliui.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

„Kadangi lietuviško filmo apie Žalgirio mūšį nėra, minėdami jubiliejų rodysime lenkiškus“

Pokalbis su buvusiu FTB agentu Henry Gaidis

KARILĖ VAITKUTĖ

Henry Gaidis gimė 1940 metais Baltimorėje (Baltimore), Merilando (Maryland) valstijoje. Merilando universitete (The University of Maryland) studijavo ekonomiką, kurį 1962 metais baigė bakalauro laipsniu. Tais pačiais metais Gaidis baigė JAV oro pajėgų karininkų kursus, o 1966 metais – Federalinio tyrimų biuro (FTB) specialiųjų agentų akademiją (The FBI Academy). Visą gyvenimą dirbo FTB agentu, o išėjęs į pensiją – privačiu detektyvu. Gaidis yra lietuviškos ginkluotės kolekcininkas, aktyvus lietuviškos bendruomenės narys, jau dešimt metų darbuojasi Amerikos lietuvių tarybos valdyboje, Jungtiniame Amerikos baltų komitete.

Henry Gaidis, tarnaudamas JAV oro pajėgose Prancūzijoje.

– **Esate lietuvių kilmės amerikietis. Iš kur buvo kilę Jūsų seneliai?**

– Mano mamos tėvas Andrius Žiūrys kilęs nuo Anykščių, o mamos mama Ona buvo iš Marijampolės apylinkių. Tėvo tėvo Adolfo Gaidžio kilmės vieta nėra nustatyta. Laivo keleivių sąrašuose įrašyta Radukai, o gal – Radikai. Lietuvoje yra kelios vietovės tokiais pavadinimais. Viena – Merkinės-Druskininkų rajone, o kita – Panevėžio apylinkėse. Kadangi senelis mirė, kai mano tėvas buvo dar labai jaunas, niekas taip ir nesužinojo, iš kur jis kilęs. Mano tėvo mamos pavardė buvo Radauskaitė. Ji kilusi iš Panevėžio rajono. Visi mano seneliai buvo valstiečiai, nors, tiesą sakant, Radauskai turėjo ryšių su garsiaisiais Radvilomis. Seneliai į Ameriką atvyko su pirmąja didžiąja imigrantų banga apie 1900–1910 metus. Visi įsikūrė Baltimorės mieste.

– **Ką lietuviškiausio prisiminate iš savo vaikystės? Ar teko pajusti, kad sunku gyventi tarp dviejų kultūrų, dviejų kalbų?**

– Gimiau ir augau lietuvių šeimoje, lietuviško „geto“ aplinkoje. Vaikystėje net nesupratau, kad esama kitų tautų – ne lietuvių. Mano seneliai ir tėvai visuomet ėjo į lietuvišką katalikų bažnyčią. Aš lankiau parapijos katalikišką mokyklą, kuriai vadovavo Šv. Kazimiero seserys vienuolės. Vėliau lankiau katalikišką gimnaziją, kuri buvo už kelių žingsnių nuo mūsų namų. Man sakė, kad vaikystėje puikiausiai sugebėjau kal-

bėti lietuviškai. Deja, laikui bėgant, šie sugebėjimai išdilo. Dabar vis dar neblogai suprantu šnekamąją lietuvių kalbą, tačiau man labai sunku skaityti ar kalbėti pačiam. Mano šeima buvo tipiška prieškarinių lietuvių emigrantų šeima. Namuose kalbėjome lietuviškai, maistą valgėme lietuvišką ir taip toliau. Vienuolės dar pradžios mokykloje tikriausiai gerai „išplovė mano smegenis“ – tapau dideliu Lietuvos istorijos entuziastu.

– **O ką dirbo tėvai?**

– Atvykę į Ameriką mano seneliai iš pradžių dirbo drabužių siuvimo pramonėje. Susitaupe pinigų atidarė mažas, taip vadinamas „mamos ir tėčio“ maisto parduotuvėles. Vėliau, gavę leidimus pardavinėti alkoholį, atidarė barus. Kai mano tėvas tarnavo Antrajame pasauliniame kare, barą prižiūrėjo mano mama ir seneliai. Deja, gyvenimas atskirai mano tėvams tikriausiai neišėjo į naudą – jie išsiskyrė po to, kai tėvas grįžo iš karo. Tad po karo mano tėvai turėjo du atskirus lietuviškus barus Baltimorėje – kiekvienas savo.

– **Seneliai turėjo barus, tėvai turėjo barus, o Jūs tapote FTB agentu. Kas paskatino pasirinkti šią profesiją?**

– Kai augau, dar nebuvo televizijos, tačiau buvo radijas. Penktame ir šeštame dešimtmetyje visos radijo stotys tik ir kalbėjo apie policijos, detektyvų, seklių darbą. Man regis, radijo programos tikrai turėjo įtakos man renkantis profesiją. Mano tėvas buvo didelis aviacijos entuziastas: jis tarnavo JAV karo aviacijoje, skraidino B-17 bombonešį, mėtė bombas Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje. Tėvas buvo kvalifikuotas aviatorius, tačiau žuvo lėktuvo nelaimėje. Baigęs koledžą aš taip pat pasirinkau aviaciją – nuo 1962 iki 1965 metų tarnavau Oro pajėgų policijos skyriuje. Mūsų bazė buvo įkurta Laone (Laon), Prancūzijoje. Tuo metu Prancūzijoje vyko neramumai dėl Alžyro. Prancūzija norėjo, kad Alžyras būtų nepriklausomas, o Alžyro prancūzai nenorėjo. Galima sakyti, kad vyko pilietinis karas – visur sproginėjo bombos. Panašiai kaip vėliau Vietname, o dar vėliau – Afganistane. Amerikiečiai turėjo keletą bazių. Laimei, bazė, kurioje tarnavau, išvengė užpuolimų, sprogdinimų, gal todėl, kad mūsų apsauga buvo labai stipri.

– **Ar sunkūs buvo metai karinėse oro pajėgose? Gal kas ypatingo įvyko?**

– Įvyko keli įdomūs dalykai. Mokiausi kursuose Teksaso valstijoje (Texas). Apmokymų metu esi visiškai atskirtas nuo išorinio pasaulio. Per tris mėnesius, kuriuos buvau apmokymuose, prasidėjo ir pasibaigė krizė dėl Kubos. Aš apie tai sužinojau tik baigęs apmokymus. Kitas įdomus epizodas įvyko tuomet, kai tarnavau Prancūzijoje. Kai tarnauji bazėje užsienyje, esi tam tikra prasme atskirtas nuo išorės, nes viską, ko reikia, turi savo bazėje. Namai bazėje, parduotuvės bazėje, kino teatras bazėje... Vieną vakarą žiūrėjome filmą, o grįžtant namo sukaukė sirenos. Pa-

našiai kaip kaukia, kai vyksta užpuolimas ir visi raginami slėptis. Kareiviai tuomet turi grįžti į savo karinės prievolės stotis. Man einant atgal į stotį, buvo pranešta, kad nušautas prezidentas Kenedis (Kennedy). Mūsų bazė, kaip ir visos kitos amerikiečių bazės Prancūzijoje, tuojau pat perėjo į karinę parengtį. Visi turėjo būti pasirengę veikti, jei iškils pavojus. Mūsų lėktuvai Prancūzijoje su visomis savo atominėmis raketomis buvo pasirengę ir laukė ženklų. Nežinojome, kodėl prezidentas buvo nužudytas, nežinojome, kas vyksta. Rusai taip pat iš karto sužinojo šią naujieną ir taip pat buvo karinėje parengtyje. Jei kuris nors lėktuvas tą naktį būtų nenusileidęs ar nusikridęs ne ta kryptimi, galėjo kilti karas. Tik apytikriai po paros sužinojome, kad prezidentą nušovė kažkoks psichiškai nesveikas iš Teksaso.

– **O kaip tapote „Džeimsu Bondu“ (James Bond)?**

– Grįžęs namo po tarnybos oro pajėgose, padaviau pareiskimą dirbti FTB, kurio direktoriumi tuo metu buvo J. Edgaras Hooveris (J. Edgar Hoover). Mano pareiskimas buvo patenkintas. Po keleto mėnesių pradėjau dirbti. Iš pradžių Detroite (Detroit), vėliau San Franciske (San Francisco). Po keleto metų pasiprašiau perkeltas į Baltimorę, nes šiame mieste gimiau ir užaugau. FTB yra dviejų rūšių darbas – kriminalinis ir saugumo. Džeimsas Bondas būtų dirbęs saugumo skyriuje, o aš dirbau kriminaliniame – gaudžiau nuo teisingumo besislapstančius nusikaltėlius. Taip ir gaudžiau visokius vagis, plėšikus, žmogžudžius, žagintojus...

– **Kiek iš viso sugavote?**

– Nuo 1966 iki 1997 metų tikriausiai tris ar keturis tūkstančius. Kai dirbau San Franciske, vyko Vietnamo karas. Taigi, trejus ar ketverius metus gaudžiau dezertyrus – žmones, kurie nenorėjo vykti į karą Vietname, nenorėjo kariauti, dezertyravo iš savo postų. Be to, septintajame dešimtmetyje JAV buvo daugybė įvairaus plauko organizacijų, norėjusių nuversti valdžią. Jos rengė sąmokslus, sprogdino bombas policijos nuovadose, Kongreso rūmuose, kitose vietose. Du iš tų asmenų, kuriuos persekiojau, bet kurių nepagavau, yra Viljamas Ajeris (William (Bill) Ayers) ir Bernadin Dorn (Bernadine Dohrn), buvę „Weatherman“ teroristų grupuotės vadeivos. Tačiau dabar jie yra prezidento Obamos (Obama) draugai. Istorija keičiasi, ar ne? Teko rinkti informaciją ir apie kitas garsias radikalių pažiūrų grupuotes – Juodąsias panteras (Black Panthers), Venceremos brigadą (Venceremos Brigade). Daug įdomių dalykų nutiko tuo metu, kai dirbau San Franciske, nes tada buvo daug įvairių bepročių. Pavyzdžiui, kai daug nusikaltėlių teko suimti Hait Ašburi (Haight-Ashbury) rajone, ten pat gyveno garsusis Čarlis Mansonas (Charles Manson). Prisimenu ir savo interviu su Džimu Džouns (Jim Jones), vyruku, įtikinusiu 900 žmonių bendruomenę, kad jis – dievas. Visa religinė bendruomenė gyveno prie San Francisko ir visi nusižudė išgėrę nuodų, nes buvo paveikti jo kalbų. Mat bijojo, kad jų „dievas“ bus suimtas kaip nusikaltėlis. Dirbau ir su garsiąja Peti Harst (Patty Hearst) byla, milijonieriaus Viljamo Rendolfo Harsto

Nukelta į 10 psl.

Henry Gaidis, besimokydamas FTB akademijoje 1966 metais.

Krašto apsaugos ministrė atvyks į JAV

Vilnius, balandžio 23 d. (ELTA) – Ateinančią savaitę – balandžio 27–30 dienomis – krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė su darbo vizitu lankysis JAV. Tai bus jau antras Lietuvos krašto apsaugos ministrės apsilankymas šioje šalyje nuo praėjusių metų pradžios.

Šios viešnagės metu numatytas krašto apsaugos ministrės R. Juknevičienės susitikimas su JAV gynybos sekretoriumi Robert Gates. Lietuvos delegacijos apsilankymas Washington, DC prasidės diskusijomis JAV Atlanto taryboje, kurioje planuojama aptarti Šiaurės ir Baltijos regiono šalių ir Lenkijos bendradarbiavimą. Vėliau R. Juknevičienė susitiks su JAV Nacionalinės gvardijos biuro vadu generolu Craig McKinley, dalyvaus dar-

bo pietuose su Stephen Flanaganu, kuris yra Strateginių ir tarptautinių studijų centro viceprezidentas ir naujosios NATO strateginės koncepcijos analitikų grupės atstovas.

Krašto apsaugos ministrė dalyvaus Lenkijos ambasadoje vykšančiame priėmime, kuris rengiamas Lenkijos Konstitucijos dienos proga. Krašto apsaugos ministrė taip pat susitiks su JAV specialiuoju pasiuntiniu Afganistanui ir Pakistanui Richardu Holbrooke ir JAV valstybės sekretoriaus pavaduotoja ginklų kontrolės ir tarptautinio saugumo klausimais Ellen Tauscher. Po šių susitikimų krašto apsaugos ministrė vyks į Harrisburg, Penn-ylvania valstijoje, kur planuojamas jos susitikimas su šios valstijos gubernatoriumi Edward Rendell.

K. Betingiui pasiūlyta atsistatydinti

Vilnius, balandžio 23 d. (ELTA) – Laikiniai einantis generalinio prokuroro pareigas Raimondas Petrauskas pasiūlė Kauno apygardos prokuratūros vyriausiajam prokurorui Kęstučiui Betingiui atsistatydinti. Tai jis patvirtino Seime.

Generalinė prokuratūra svarsto galimybę nušalinti nuo pareigų K.

Betingį dėl galimai aplaidžios Drąsaus Kedžio paieškos. Policijoje jau atliekamas tarnybinis patikrinimas, kodėl anksčiau nebuvo apiešotos vietos Kauno rajone, Šlienavos miestelyje, kur buvo rastas D. Kedžio laivas ir kuriame jo artimieji turėjo nekilnojamojo turto.

Lietuviai galės atlikti praktiką užsienyje

Vilnius, balandžio 23 d. (ELTA) – Antrosios pakopos studentai nuo šiol turės galimybę ne trumpiau kaip 2 mėnesius ne studijų metu atlikti papildomą praktiką Lietuvos ir užsienio įmonėse, įstaigose ar organizacijose. Tai nustato švietimo ir mokslo ministro Gintaro Steponavičiaus patvirtintos „Rekomendacijos antrosios pakopos studentų papildomoms praktikoms”.

Papildomos praktikos tikslas – kuo anksčiau jaunus žmones įtraukti į darbo rinką, sudaryti galimybes įgyti praktinės veiklos ar taikomojo tyrimojo darbo įgūdžių. Papildoma praktika nėra privaloma. Kai bus tokia galimybė, studentas dėl papildomos praktikos atlikimo apsispręs pats. Papildoma praktika gali būti atliekama po paskaitų, per vasaros atostogas, taip pat kitu, laisvu nuo studijų metu. Praktikos vietą studen-

tas gali susirasti pats, gali pasiūlyti ir aukštoji mokykla, priklausomai nuo praktikos finansavimo šaltinių ir sąlygų. Praktikantui, kuris norės padirbėti užsienio valstybės įmonėje, vieno mėnesio papildomai praktikai skiriama 3,500 litų. Į šias lėšas įeina užmokestis praktikos vadovui, išlaidos už studento apgyvendinimą, transportą, aprūpinimą specialiomis darbo priemonėmis, draudimą.

Numatoma, kad ateinančiais metais papildomos praktikos daliai magistrantų – pasirinkusių specialybes, susijusias su integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) ir valstybės išskirtų sričių plėtra – bus finansuojamos ES struktūrinių fondų lėšomis. Rekomendacijoje numatyta, kad praktikoms lėšų taip pat gali skirti darbdaviai, aukštosios mokyklos, kiti fiziniai ar juridiniai asmenys.

NATO turi užtikrinti savo narių saugumą

Atkelta iš 1 psl. Tačiau bet koku atveju, Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnis turi išlikti pagrindine naujos koncepcijos dalimi”, – pabrėžė ministras.

Komentuodamas viešas interpretacijas dėl Baltijos šalių gynybos planų, jis pažymėjo, kad šis klausimas – ne viešų diskusijų objektas. Aptariant organizacijos plėtros klausimus, Lietuva dar kartą pabrėžė atvirų durų principo svarbą ir poreikį padėti šalims kandidatėms pasirengti narystei NATO.

Po ilgesnės diskusijos paskelbus trumpą formalią sesiją buvo nuspręsta Bosnijai ir Hercegovinai suteikti Narystės veiksmų planą, jeigu ši vykdys pažadėtąsias pertvarkas.

Aptariant branduolinių ginklų išteklių klausimus buvo teigiamai įvertintas JAV ir Rusijos Strateginės ginkluotės sumažinimo sutarties pasirašymas bei strateginės branduolinės ginkluotės išteklių mažinimas. Šiuo klausimu Lietuvos ministras pabrėžė poreikį išlaikyti tinkamą branduolinių ir konvencinių ginklų balansą, kad nesumažėtų NATO šalių narių saugumas.

B. Obama pasmerkė Wall Street

New York, balandžio 23 d. (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama pasmerkė Wall Street už jo „įnirtingas pastangas” priešintis finansų sureguliuavimo griežtinimui, ir sakė, kad JAV bus pasmerkta naujai finansų krizei, jei liks neįvykdytos numatytos pertvarkos.

B. Obama sakė, kad dėl finansų krizės ir po jos prasidėjusios recesijos atsakomybė tenka ir Washington, ir Wall Street, nes jie abu buvo „nepakankamai atsakingi”. Jis nepasiūlė kokių nors naujų priemonių, bet išreiškė paramą demokratų pasiūlytam įstatymui dėl finansų reguliavimo pertvarkos, kuriam jau daug mėnesių priešinasi respublikonai.

„Laisvoji rinka niekada nereiškė nemokamo leidimo imti viską, ką galite gauti”, – sakė B. Obama. – Vienas svarbiausių veiksmų, sukėlusių recesiją, buvo finansų krizė, pati baisiausia per visas kartas.”

Naujas įstatymas, jo teigimu, es-

mingai pagerins dabartinę daug trūkumų turinčią reguliavimo struktūrą, nors lobistai deda įnirtingas pastangas jį susilpninti. Prezidentas, anksčiau pavadinęs Wall Street vadovus „pinigų maišais”, sakė, kad didžiulės išmokos finansų srityje buvo „pražūtinga paskata prisiimti beprotiškas rizikas”.

Vienas svarbiausių B. Obama kalbos tikslų buvo spaudimas respublikonams priversti juos remti finansų pertvarką. Pastaruoju laiku pasirodė ženklų, rodančių, kad opozicinė partija tikriausiai pasirengusi balsuoti už šio įstatymo projektą. Įstatymo projekto pozicijos finansų pertvarkoje sustiprėjo po to, kai praėjusią savaitę JAV vertybinių popierių ir biržų komisija apkaltino banką „Goldman Sachs” sukčiavimu. Iždo sekretorius Timothy Geithner pareiškė, jog yra „visiškai tikras”, kad pertvarka bus įgyvendinta.

Belgijoje atsistatydina vyskupas

Briuselis, balandžio 23 d. (BNS) – Flamandų miesto Briugės vyskupas nusprendė atsistatydinti, prieš tai prisipažinęs, kad prieš kelerius metus seksualiai išnaudojo vieną berniuką, pranešė Belgijos Katalikų Bažnyčia.

„Prieš tapdamas vyskupu ir kurį laiką vėliau seksualiai išnaudojau vieną man artimą berniuką”, – sako ma vyskupo Roger Vangheluwe laiške, kurį žurnalistams perskaitė vienas Bažnyčios pareigūnas. „Auka tebėra išgąsdinta psichiškai”, pripažino vyskupas.

„Tai labai nuliūdins Belgijos katalikų bendruomenę. Suvokiame pasitikėjimo krizę, kuri apims daugelį žmonių”, – sakė susisielojęs Belgijos Katalikų Bažnyčios vadovas Andre Joseph Leonard. Belgijos Katalikų Bažnyčia dabar tikisi užbaigti siaubingą savo istorijos skyrių, kai „mums buvo nurodyta tylėti”, pridūrė A. J. Leonard. Kitas katalikų pareigūnas tvirtino, kad jog anksčiau nebuvo nieko žinoma apie nusikaltusio vyskupo veiklą. Bažnyčia paragino visus nusikaltusius prisipažinti, o nukentėjusius – pateikti skundus.

Darbininkas laimėjo 258,5 milijono

New York, balandžio 23 d. (ELTA) – Visą parą dirbančios krautuvėlės Missouri valstijoje darbininkas Chris Shaw, už valandą gaunantis 7 dolerius, netikėtai tapo milijonieriumi. Vyras patvirtino, jog būtent jam priklauso loterijos „Powerball” bilietas, kuriam atiteko 258,5 milijono dolerių „aukso puodas”.

Kaip sako 29 metų amžiaus Elton miesto gyventojas, jis pirmiausia gražins 1,000 dolerių skolą už išsimokėtinai pirktą mašiną, apmokės sąskaitas už komunalines paslaugas ir apsilankys su trimis savo vaikais bei dviem savo draugėms vaikais Disney World Florida valstijoje.

„Esu iš neturtingos šeimos, ir man didelis palengvinimas, kad galiu

sumokėti už elektrą ir dujas”, – prisipažino Chris.

Laimingąjį bilietą Ch. Shaw įsigijo už 5 dolerius tiražo dieną toje pačioje krautuvėlėje Marshall mieste, kur jis ir dirba. „Man tokia suma – kaip pasaka, – atvirai sako vyras. – Aš – paprastas vaikinys, gyvenu nuo algos iki algos. Bent jau taip gyvenau iki šiol.”

Ch. Shaw teisingai atspėjo šešis skaičius ir papildomą septintą. Pagal „Powerball” taisykles, jis gali gauti visą laimėtą sumą kasmetinėmis išmokomis per 30 metų arba atsiimti ją iškart. Tiesa, pastaruoju atveju suma sumažėtų 125 milijonais dolerių. Laimės kūdikis sako kol kas neapsisprendęs, kurį iš šių variantų pasirinks.

„Globali Lietuva” naikins takoskyrą tarp Lietuvos ir išeivijos

Atkelta iš 1 psl. toliau kalbame ir apie pilietybės reikalus, yra svarstomi įvairūs įstatymai”, – sakė premjeras.

„Į šį darbą turi įsitraukti visos suinteresuotos mokslo, verslo, kultūros bendruomenės, prie jo turėtų prisidėti Lietuvoje ir užsienyje įvairias interesų grupes jungiančios nevyriausybinės organizacijos”, – sako užsienio reikalų viceministras Šarūnas Adomavičius.

Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisija įkurta Lietuvos Vyriausybės nutarimu. Komisijai vado-

vauja ministras pirmininkas, ją sudaro ministrų kabineto nariai ir Pasaulyje Lietuvių Bendruomenės atstovai. Komisijai pavesta teikti Lietuvos Vyriausybei siūlymus dėl valstybės santykių su užsienio lietuviais strateginių veiklos kryptių ir jų įgyvendinimo, valstybės tarnybų veiksmų derinimo, rengiamų ar parengtų teisės aktų, susijusių su užsienio lietuvių reikalais, projektų tikslingumo. Pasiūlymai turėtų padėti stiprinti ryšius su užsienio lietuviais, įtraukti juos į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą.

Islandijos gamta keršija Europai...

Česlovas Iškauskas
Geopolitika.lt

Islandijos gamta, atrodo, nutarė savaip atkeršyti Europai ir pasauliui už tai, kad kai ši nedidelė, vos 320,000 gyventojų turinti geizerių ir ugnikalnių šalis 2008 m. buvo atsidūrusi prie valstybinio bankroto ribos, niekas jai neskubėjo padėti.

Bet tai, žinoma, humoras. Juk gamta nepavaldi žmonijai, o ši niekaip negali turėti lemiamos įtakos gamtos pokyčiams. Tai rodo ir beveik po 200 metų tylos vėl išsiveržęs vienas mažesniųjų Islandijos ugnikalnių, kurio pavadinimas gana sudėtingas – Eyjafjallajökull (dėl patogumo trumpinkime jį – Eyjaf).

Ta proga šiek tiek nukrypstant į šalį verta pridurti, kad islandai labai vertina savo kultūros ir kalbos išskirtinumą. Islandai didžiuojasi vikingų kilme ir islandų kalba, dar ypatinga ir tuo, kad neturi tarptautinių žodžių. Modernioji islandų kalba yra labai artima senajai skandinavų kalbai, kuria kalbėta vikingų laikais. Ji priklauso indoeuropiečių kalbų grupės šiaurės germanų atšakai, neturi ryškių nustatytų dialektų. Rašytinė islandų kalba nepakito nuo XIII amžiaus, todėl islandai supranta sakmes, sagas ir idas, rašytas prieš 800 metų (išsamiau apie islandų kalbos raidą žr. <http://www.ethnologue.com/>).

Taigi, Eyjafos ugnikalnis (išvertus „Kalnų ledynų sala“), šeštas pagal dydį Islandijoje, yra už 200 km į rytus nuo Reikjaviko. Jo kūgis slypi po storu apie 100 kv. km ploto ledo sluoksniu. Ugnikalnio aukštis tesiekia 1,666 m, tačiau kraterio diametras – net 3–4 kilometrai.

Paskutinis ugnikalnio išsiveržimas prasidėjo 1821 m. gruodį ir baigėsi 1823 m. sausį, taigi, jis veikė ilgiau kaip metus. Mokslininkai yra nustatę, kad Eyjafas buvo išsiveržęs ir anksčiau – 920 ir 1612 m., tačiau tikslesnių duomenų apie tai nėra. Aktyvesnis yra kaimyninis Lakio (Lakagigar) ugnikalnis, kurio išsiveržimas 1783 m. yra laikomas vienu didžiausių pasaulyje. Tuomet storu pelenų sluoksniu buvo uždenkti Islandijos ledynai ir ganyklos, žuvo apie pusę visų naminių gyvulių, sunaikintas beveik visas derlius. Per keletą mėnesių iš bado mirė 10,000 islandų (apie 20 proc. tuometinių gyventojų).

Pelenų debesys nesisklaidė dvejus metus, ir tai lėmė tam tikrą atšalimą. Mokslininkai yra nustatę, kad ugnikalnio pelenuose yra smulkių stiklo, mineralų dalelių, kurios atspindi Saulės spindulius, todėl patikimai užstoja šį dangaus šviesulį ir neleidžia šilumai sklisti į Žemę. Eyjafos išsiveržimas, anot klimatologų, taip pat gali atšaldyti Žemės paviršių, todėl tikėtina, kad keletą metų metinė jo temperatūra sumažės pusę laipsnio. Bet taip įvyks, jeigu išsiveržimas truks ilgai...

Apie Eyjafos ugnikalnio suaktyvėjimą seismologai prakalbo dar pernai gruodį. Tada buvo pastebėti nedideli smūgiai po pačiu vulkano krateriu. Mokslininkai perspėjo, kad galimas didesnis išsiveržimas. Per tris žiemos mėnesius Žemės pluta šiame rajone pasislinko į pietus 4 cm, ir tai gana nemažai per tokį trumpą laiką.

Šių metų kovą smūgiai atsinaujino. Kovo 21 d. išsiveržė lava. Pro ledyno sluoksnį prasimušęs Žemės gilumos turinys virto pavojingais garais, kurie su ugnikalnio pelenais kilo net į 11 km aukštį. Islandijos valdžia iškeldino 500 aplinkinių kaimelių gyventojų (du trečdaliai jų susitelkę Reikjaviko rajone, o kitur gyvena nedidelė žmonių dalis). Ji nuogastavo, kad ugnikalnis ištirpdys ledyną, ir vanduo užtvindys visą regioną. Tačiau netrukus gyventojams buvo leista grįžti namo, nes nuodingosios medžiagos kartu su pelenais kilo į didžiulį aukštį ir vietiniams grėsmės nebekėlė.

ELTOS nuotr.

Užtat balandžio 14 d. ugnikalnis jau ėmė grasinti visai Europai ir net Azijos šalims. Didžiuliai sieros dujų, garų ir pelenų debesys užtvindė milžiniškus plotus iki pat Uralo. Sutriko susisiekimas oro transportu. Kaip pranešė „USA Today“, balandžio 18 d. 23-ose Europos šalyse 313-oje oro uostų buvo atšaukta 63,000 skrydžių. Žmonės užstrigo toli svetimų valstybių oro uostuose, įmonės negavo reikalingų krovinių, gedo nepristatyti maisto produktai, ėmė strigti verslas. Europos ekonomika, ir šiaip smukusi dėl pasaulinės krizės, patiria vis didesnių nuostolių. Oro bendrovės – pirmosios aukos. Jų sąjunga „ACI Europe“ apskaičiavo, kad per 5 ugnikalnio aktyvumo dienas Europos oro uostai prarado 183 mln. dolerių. Pasaulio oro transporto bendrovių nuostoliai jau siekia 250 mln. dolerių. Nukenčia ir turizmo bendrovės. „Kiekvieną dieną padėtis vis labiau tampa sudėtingesnė, – pažymi žurnale „Time“ Londono brokerių bendrovės analitikas Howard Wildon, – ir kažkoks nuošalus ugnikalnis smarkiai paveiks pasaulio verslą ir ekonomiką.

Italų „La Repubblica“ mano, kad nuostoliai bus kur kas didesni negu tie, kurių atnešė teroro išpuoliai Amerikoje 2001 m. rugsėjo 11 d. „Jeigu pelenai ir toliau temdys Europos dangų, ekonomika patirs po 10 mlrd. dolerių nuostolių per savaitę“, – mano tyrimų ir analizės instituto „Chatham House“ vadovė Vanessa Rossi. Jos nuomone, nukritusios pajamos keleivių pervežimo ir turizmo srityse 1–2 proc. sumažins bendruosius Europos augimo rodiklius.

Tokiais atvejais klausama: ką daryti?

Oro bendrovės spaudžia seismo-

logus ir valdžią, kad ši liberaliau žiūrėtų į lėktuvų skrydžių draudimus. Oro bendrovės priklauso nuo didžiųjų pramonės ir prekybos susivienijimų, taip pat nuo naftos verslo. Atšaukti skrydžiai joms atneša didžiulių nuostolių, jų nepadengia net palyginti pigesni pervežimai žemės ir vandens transportu. Prancūzijos naujienų agentūra RFI pranešė, kad nelaukdamas, kol neva pasikeitusios Atlanto oro srovės išsklaidys pelenų debesį, oro bendrovės KLM ir „Lufthansa“ atliko bandomuosius tiriamuosius skrydžius be keleivių į ugnikalnio debesų sritis. Jų išvada: pelenai

sidėjus pasaulio ekonominei krizei, Europoje labiausiai jos paveikta Islandija priėmė 5 mlrd. JAV dolerių paramą iš Tarptautinio valiutos fondo (TVF). Islandija tapo pirmąją nuo 1976 m. Vakarų šalimi, gavusia tokią didelę finansinę pagalbą. O juk 2007 m. pagal vienam gyventojui tenkanti BVP rodiklį ji buvo penkta turtingiausia pasaulio valstybė, tačiau prasidėjus krizei priartėjo prie bankroto ir buvo priversta gelbėti tris bankrutuojančius vietas bankus. Islandija nukentėjo nuo ekonominės krizės bene labiausiai, nes jos visa ekonomika veikė kaip didelės rizikos draudimo fondai. Islandijos kronos vertė 2008 m. smuko kone perpus, o skolinimosi galimybių iš užsienio bankų beveik nebeliko. Ypač daug išipareigojimų Reikjavikas turėjo Didžiajai Britanijai ir Olandijai. Islandija iš TVF norėjo gauti dar 1,8 mlrd. eurų paskolą, tačiau paraiška nebuvo patenkinta, ir Islandijos ekonomikos ministerija paskelbė nieko gera nežadančią prognozę, kad tokiu atveju šalies ekonomika smuks ne 2 proc., kaip buvo numatyta, o 5 proc.

2008 m. nacionalizavusi du bankus Islandija jų išipareigojimus perkėlė ant mokesčių mokėtojų pečių. Jie sudarė 3,8 mlrd. eurų, arba 40 proc. šalies BVP, rašo „USA Today“. Vadinas, kiekvienam mažos šalies gyventojui teko po 16,500 dol. skolos, kurią jis išmokėti turės per 14 metų.

Beje, tai apsunkino Islandijos priėmimą į ES. Altingas (parlamentas) jau balsavo už priėmimą į Bendriją. Jeigu ES valstybės paraiškai pritarė, Islandijoje vyks referendumas, ir šalis kokiais 2012 m. jau būtų galėjusi tapti visateise 28-ąja Bendrijos nare...

Jeigu ne tas nelemtas ugnikalnis! Jeigu ne tos problemos, kurias Islandijos gamta sukūrė 495 milijonams ES gyventojų ir dar maždaug tiek pat likusios Europos, Azijos, viso pasaulio žmonių. Ne be pagrindo „The Washington Post“ rašė, kad gamta Europą nubloškė šimtmečiu atgal. Ir dar skaudu, kad, kaip sakoma, prieš vėją nepapūsi. Ypač jei tas vėjas sėja tragedijos sėklą – juodus žudančius pelenus...

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Ausu, nosies, gerklės ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausu, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Bendra praktika

Andrius Kudirka, MD, MPH
Bendros Praktikos Gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708 349-0747
www.seimosgydytojas.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

**2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906**

IRS NAUJIENOS: KĄ DERĖTŲ ŽINOTI PASIBAIGUS „MOKESČIŲ SEZONUI“

Neseniai pasibaigus tradiciniam „mokesčių sezonui“, daugelis iki pas-
kutinės minutės atidėliojusių formų
(„tax returns“) išsiuntimą pagaliau
gali lengviau atsikvėpti. Tačiau atslū-
gus pirmam palengvėjimo jausmui,
palaipsniui iškyla naujų klausimų:
kada ir kaip bus galima atgauti per-
mokėtus valstybei pinigus („tax re-
fund“), kiek laiko dera saugoti išsiųs-
tų dokumentų kopijas ir pan. Tad,
priminsime kai kuriuos IRS patari-
mus, į kuriuos vertėtų atkreipti dė-
mesį prieš galutinai atsisveikinant su
„mokesčių sezonu“ rūpesčiais.

Paprastai IRS pataria saugoti vi-
sas mokesčių dokumentų kopijas ne
mažiau kaip trejus metus, o kai ku-
riuos finansinius dokumentus, ypač
susijusius su akcijų/obligacijų, nekil-
nojamo turto įsigijimu, pensijos fon-
dų piniginiiais pervedimais ir pan.,
derėtų saugoti ilgiau. Nors IRS iš es-
mės nereikalauja jokių ypatingų pas-
tangų iš mokesčių mokėtojų, tačiau
audito atveju gali prireikti visų doku-
mentų, bent kažkiek susijusių su jų-
sų pildytomis kasmetinėmis federa-
linių mokesčių deklaracijomis. Tokių
dokumentų pavyzdžiai gali būti kre-
dito kortelių mėnesinės sąskaitos bei
bet kokie išlaidų, įtrauktų į mokesčių
deklaraciją, kvitai, automobilio ridos
(nuvažiuotų mylių) įrodymai ir pan.

Jei nesate iš tų laimingųjų, kurie
laiku užpildė ir išsiuntė mokesčių
formas, o paprašėte pratęsti jų patei-
kimo terminą (užpildę ir išsiuntę
formą IRS-4868 Internetu ar paštu),
turėtumėte atkreipti dėmesį į tai, kad
papildomas laikas (iki šių metų spalio
15-tosios) yra skirtas tik deklaracijos
pateikimui, o ne atsiskaitymui su
IRS. Pagal įstatymą, netgi jei laiku
neišsiuntėte deklaracijos, privalote
numatyti, kiek pinigų galite būti
skolingi IRS ir juos sumokėti jau
išsiųsdami formą IRS-4868. Jei neiš-
galite iškart sumokėti visos sumos,
turėtumėte kreiptis į IRS, prašydami
leisti sumokėti skolą dalimis.

Na, o jei tvirtai žinote, jog nesate
nieko skolingi IRS ir tikėtės atgauti
permokėtą mokesčių sumą, turėtu-
mėte atkreipti dėmesį į šiuos da-
lykus:

• Permoka, priklausomai nuo to,
kokį mokėjimo būdą pasirinkote bei
nurodėte mokesčių deklaracijoje,

jums bus pervesta į banko sąskaitą
elektroniniu pavedimu arba atsiųsta
banko čekio ar US Savings Bond ob-
ligacijų (50 dol. nominalios vertės,
kiekis priklausomai nuo grąžinamos
sumos) pavidalu.

• Jei mokesčių deklaraciją iš-
siuntėte paprastu paštu, galite tikėtis
atgauti permoką po maždaug šešių
savaičių su sąlyga, jog deklaracijos
forma yra teisingai ir pilnai užpildy-
ta. Jei naudojotės galimybe pateikti
deklaraciją internetu, permokos grei-
čiausiai sulauksite dvigubai greičiau
– po maždaug trijų savaičių.

• Greičiausias bei patogiausias
būdas pasitikrinti, kada galite tikėtis
atgauti permoką, yra apsilankius IRS
oficialioje interneto svetainėje (www.
irs.gov). Paspaudus nuorodą „Whe-
re’s My Refund?“ įveskite kai ku-
riuos duomenis apie save (SS numerį,
mokesčių mokėtojo statusą bei tikslią
permokos, kurią tikėtės atgauti, su-
mą). Galima paskambinti ir nemoka-
mu telefonu 1-800-829-1954, kuriuo
jums taip pat bus suteikta reikiama
informacija.

• Jei per nustatytą laiką nesu-
laukėte permokos grąžinimo, gali
būti, kad IRS rado jūsų deklaracijoje
klaidų arba iškilo kokių nors nesk-
landumų dėl joje pateiktos informaci-
jos. Jei paaiškėtų, jog jums išsiųstas
IRS čekis prapuolė neaiškiomis ap-
linkybėmis arba negavote jo dėl pa-
sikeitusio ir laiku neatnaujinto IRS
sąrašuose adreso, turėsite teisę gauti
jo pakaitalą.

• Jei atgavote mažesnę sumą nei
tikėjotės, turėtumėte palaukti bent
porą savaičių, per kurias gali išaiškėti
klaida ir jums bus atsiųstas neišmo-
kėtas skirtumas. Jei vis dėlto jo nesu-
laukėte ir esate įsitikinę, jog gavote
mažiau pinigų nei priklauso, privalo-
te skambinti IRS nemokamu telefo-
nu 1-800-829-1040. Gavę didesnę nei
tikėjotės sumą, neskubėkite iškeisti
gauto čekio – išaiškėjus klaidai, pini-
gus visvien teks grąžinti. Kita vertus,
kartais pasitaiko jog didesnė suma
jums priskaičiuojama teisėtai – tačiau
ir tuomet derėtų palaukti, kol gausite
tai patvirtinantį raštą iš IRS.

Pagal IRS informaciją
parengė **Vaida Maleckaitė**

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of
Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti Jums reikalingas
imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirti-
name notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo antradienio iki ketvirtadienio,
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. **Tel.: (773)-476-2655.**

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA

Skambinkite tel.: 1-866-438-7400

**Pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 10 val. v.
Konfidencialumas garantuojamas**

Discover the **BALTIC STATES**

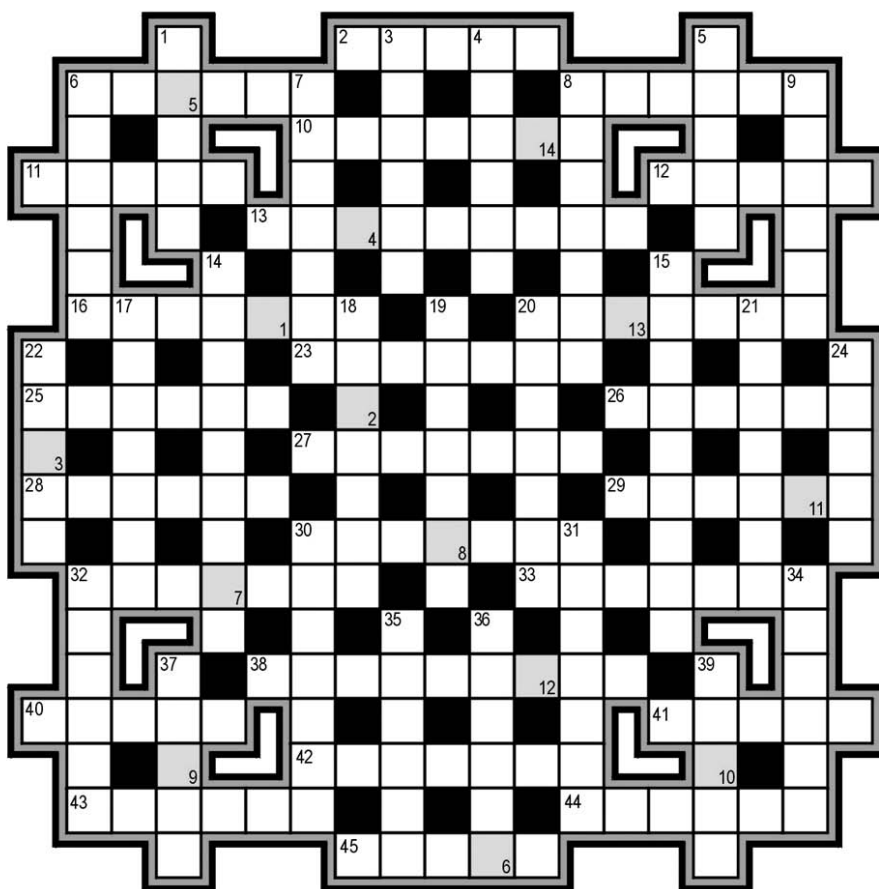
THE BALTIC Times
NEWS FROM ESTONIA, LATVIA, LITHUANIA

SUBSCRIPTION:
6 months - 85\$
1 year - 140\$
ONLINE VERSION:
6 month - 40\$
1 year - 80\$

Raugyklos 15, Room 305
Vilnius, LITHUANIA
Ph.: 370 52624892
lilija@baltictimes.com
www.baltictimes.com

Kryžiažodis Draugas Nr. 063

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Vertikaliai:

1. Susiūtas, bet ne drabužis, su lapais, bet ne medis, ne žmogus, o viską pasakoja. Kas? 3. Kasino lošimų namų tarnautojas, prižiūrintis lošimą. 4. Skubus diplomatinis pranešimas. 5. Kuo daugiau gauna, tuo daugiau nori, kai viską suėda, ir pati numiršta. Kas? 6. Tyrelė saldiems kepiniams papuošti, liukras. 7. Indėnų karo grobis. 8. Įsiūta drabužio dalis. 9. Kur vėjas pučia, ten ... linksta. 14. B. Brazdžionio poezijos rinkinys „Šiaurės ...“. 15. Dideli tar-kuotų bulvių teslos kukuliai su mėsos arba varškės įdaru, didžkukuliai. 17. Elnio mėsa. 18. Kengūros kišenė jaunikliui. 19. Jūrų grobuonys. 20. Pop-muzikos karalius ... Džeksonas. 21. Kiekvieną naktį. 22. Valstybės finansinių išteklių visuma. 24. ... lapelis (veidmainiškas negarbingų veiksmų pridengi-mas). 30. Taurusis metalas. 31. Š. Amerikos gyvūnas „smirdalys“. 32. Skriaudžiama pasakų našlaitė. 34. Didelė dėžė gyvulių pašarui dėti. 35. Japonų tau-tinis drabužis. 36. Aklinaį užtaisytas stiklainėlis vaistams laikyti. 37. Kram-tomoji guma. 39. Arčiausiai Žemės esanti žvaigždė.

Horizontaliai:

2. Čekiškas automobilis. 6. Krepšinyje – dvikova, teisėjui metant kamuolį. 8. Paprastas įrankis. 10. Mediniai senolių „batai“. 11. Šokis su staigiais pasitampymais. 12. „Tikrai ne šiandien, tikrai ne ...“, toli nuo savo gimtų namų“. 13. Kambarinis vaistinis augalas mėsingais lapais, alavijas. 16. Augalas, kurio vardas Ali Babai atvėrė lobius. 20. Paveikslo „Žalgirio mūšis“ autorius. 23. Styginio instrumento braukiamasis griežiklis. 25. Miestas ir ežeras Šveicarijoje. 26. Seneka sakė: „Neskubėk ..., skubėk suprasti“. 27. Velnio tuzinas. 28. Kaino nužudytas brolis (Biblija). 29. P. O. Bomaršė komedi-ja „... vedybos“. 30. Smėlėta pakrantė, skirta poilsiui, paplūdimys. 32. Tapyba sausų dažų lazdelėmis. 33. Audeklo, popieriaus ar ko kito gabalas. 38. Kas staiga atsitinka, netikėtumas. 40. Ž. Simenono kūrinių personažas – komi-saras ... 41. Visur gerai, bet ... geriausia. 42. Nugulėta, apmirusi kūno dalis. 43. Avies jauniklio mėsa. 44. Lino ar kanapės šiaudo šapelis, davęs vardą metų mėnesiui. 45. Žiemos transporto priemonė.

Kryžiažodžio atsakymas — frazė iš raidžių skaičiais pažymėtuose lange-liuose.

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Raimundas Jeleniauskas
DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos
įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
SEPTYNIOLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
Pilna dantų priežiūra:
• implantai
• tiltai, karūnos, protezai
• vaikų dantų gydymas
• šaknies kanalų valymas
• chirurgija
• parodontozės specialistas kabinete
• kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

WWW. SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Pokalbis su buvusiu FTB agentu Henry Gaidis

Atkelta iš 5 psl. (William Randolph Hearst) anūke. Studentavimo metais ji buvo pagrobta, tačiau vėliau pati įsijungė į savo pagrobėjų – Symbionese Liberation Army grupuotės – gretas. Ši radikalios pakraipos organizacija apiplėšinėjo bankus, tačiau taip pat norėjo nuversti JAV valdžią. P. Harst dalyvavo dviejų bankų apiplėšimuose San Franciske. Man teko ją suimti, būti liudininku jos byloje, išklausti jai pateikto nuosprendžio.

– Ar tarp Jūsų suimtųjų buvo lietuvių?

– Ne, tarp nusikaltėlių lietuvių nepasitaikė. Tačiau man teko dirbti su kitu lietuvių kilmės FTB agentu Broniumi Mogeniu. B. Mogenį FTB paskyrė dirbti Vokietijos ambasadoje. Keletas nusikaltėlių, kurių aš ieškojau, buvo pabėgę į Vokietiją. Kadangi neturėjau teisės jų ieškoti Vokietijoje, suteikdavau informaciją Mogeniui, o jis perduodavo vietos policijai. Taip bendradarbiaudami sugavome keletą iš Amerikos pabėgusių nusikaltėlių. Mogenis padėjo įdiegti FTB nacionalinio nusikaltimų informacijos centro (FBI National Crime Information Center) kompiuterinę sistemą.

– Papasakokite apie save – kolekcininką.

– Kolekcininku tampama įvairiai. Minėjau, kad abu mano tėvai turėjo barus. Baruose paprastai yra kasa, kasoje – pinigai. Dar vaikystėje pradėjau rinkti įvairias monetas, kurios būdavo mano tėvų barų kasoje. Penktame dešimtmetyje eilinio baro kasoje galėjai rasti monetą, kuri dabar yra laikoma kolekcininku. Taip pat reikia nepamiršti, kad tai buvo karų laikas. Vyrai išeidavo į karą, o grįždavo su suvenyrais. Apskritai, amerikiečiai kareiviai labai mėgsta parsivežti suvenyrų. O kur eina iš karo grįžęs kareivis? Į barą. Bare išmaino savo suvenyrus. Už stiklą gėrimo gali gauti visokių dalykų. Kadangi mano mama ir tėvas turėjo du atskirus barus, man visko teko dvigubai. 1947–1949 metais po Antrojo pasaulinio karo pradėjo atvykti ant-

roji lietuvių emigrantų banga. Kūrėsi jie ir Baltimorėje, ateidavo į lietuviškus mano tėvų barus. Taigi, mano kolekcionavimas prasidėjo tuomet. Be to, mano geriausias draugas buvo lenkas. Jis pasakė, kad pradėjo rinkti lenkišką ginkluotę. Tada, žinoma, aš negalėjau niekaip kitaip – turėjau ir aš pradėti kolekcionuoti lietuvišką ginkluotę.

– Ką labiausiai vertinate savo kolekcijoje?

– Galbūt Napoleono karo laikų kavaleristo kardą. Prancūzų generolams kardai buvo kaldinami specialiu užsakymu. Generolo vardas būdavo įrašomas karde ir kardas tapdavo unikaliu. Vienas kardas mano kolekcijoje yra su Vyčiu, o šalia kardo dar yra šalmas. Jie priklausė kažkuriam generolui iš 17-ojo lietuvių ulonų pulko. 1812 metais Vilniuje juos užverbavo Napoleonas. Pulkui vadovavo grafas Mykolas Tiškevičius. Manau, kad tai gali būti jo kardas. Negaliu to įrodyti, bet žinau, kad šis kardas priklausė kažkuriam generolui lietuviui. Iš viso Napoleono kare kariavo 14 lietuvių generolų.

– Kokie seniausi jūsų kolekcijos daiktai?

– Turiu keletą dalykų iš priešistorinės Lietuvos laikų. Šiandien iš Lietuvos ne bet ką išveši, tačiau reikia nepamiršti, kad istoriniais laikais Lietuvos teritorija driekėsi ir per dabartinę Lenkiją, Baltarusiją ir kitas vietas. Kolekcininkai su metalo iškikliais kasinėja visur. Turiu iečių antgalių, strėlių antgalių iš VIII–X amžių.

– Palaikote ryšius su Kauno karo muziejumi. Kokios, Jūsų manymu, yra muziejaus silpnosios ir stipriosios pusės?

– Mano manymu, tai – puikus muziejus. Žinoma, sovietiniais laikais muziejuje nebuvo daug rodinių iš priešistorinių Lietuvos laikų. Dabar stengiamasi padėti taisyti. Kaune lankiausi penkis kartus. Kai atvykau pirmą kartą, muziejui vadovavo lietu-

viai, tačiau jie buvo išauginti pagal sovietinį mąstymo būdą. Dabar palengvėle valdymą perima jauni žmonės ir požiūris į rodinių tvarkymą keičiasi. Kolekcininkai paprastai mėgsta keistis rodiniais. Pavyzdžiui, aš turiu dalykų, kurių neturi Karo muziejus, tačiau muziejus turi dalykų, kurių neturiu aš. Norėčiau apsikepti, tačiau muziejus laikosi požiūrio, kad, jei daiktas patenka į muziejų, tai jau visiems laikams.

– Kur laikote savo rinkinį? Kas jį gali pamatyti?

– Dalis – mano namuose, dalis – dėžėse. Kai kurie daiktai sukabinti ant sienų kambaryje, kurį man leidžia naudoti mano žmona. Dalis rodinių yra Baltimorės lietuvių muziejuje. Esu savo rinkinį vežiojęs ir po įvairius Amerikos miestus, dalyvavau įvairiuose renginiuose, parodose. Tačiau niekada nesu parodęs visiškai viso rinkinio, nes jis tiesiog netilptų į mano automobilį. Renku ne tik ginkluotę, bet ir pašto ženklus, ir pinigus. Paprastai, atvežęs savo rinkinį į kurią nors parodą ar renginį, išdėliuju rodinius chronologine tvarka, tačiau dažnai atskiriu ginkluotę nuo numizmatikos. Pats įsikuriu prie staliuko viduryje ir nukreipinėju lankytojus, pasakydamas jiems, kurioje vietoje yra kas. Net juokinga, kadėjus porai – vyrui ir moteriai – ir paaiškinus jiems, kur sudėti ginklai ir kur sudėti pinigai, pora išsiskiria: vyras nueina prie ginklų, o moteris – prie pinigų. Dar niekada nebuvo kitaip. Mes, parodų rengėjai, net ėmėme lažintis.

– Pats esate net parašęs knygą „A History of Lithuanian Military Forces in World War II“. Kodėl sumanėte rašyti apie lietuviškus karinius dalinius Antrajame pasauliniame kare?

– Visų pirma – aš Lietuvos ginkluotės kolekcininkas. Renku ginklus, uniformas, apdovanojimus. Mano rinkinys tikriausiai yra didžiausias JAV. Kai pradėjau rinkti, apie lietuvišką ginkluotę nebuvo nieko parašyta anglų kalba. Pradėjau rašyti pats. Iš pradžių žurnalui „Lithuanian Days“ (Lietuvių dienos) ir žurnalams, skirtiems ginklų bei ginkluotės kolekcininkams. Vėliau rašiau straipsnius į Balzeko lietuvių kultūros muziejaus žurnalą, į „Bridges“ bei Lietuvių numizmatų asociacijos leidiniui. Metams bėgant, susipažinau su daugeliu lietuvių karo veteranų, išklausiau daug jų pasakojimų. Rašiau į „Kario“ žurnalą. Kai Ypatingųjų tyrimų biuras (Office of Special Investigations) ėmė persekioti lietuvių karo veteranus, kurie negalėjo apsiginti bijodami represijų, aš savo kuklia knyga pratęsiau Vytenio Statkaus darbą, kuris neberašė nieko apie įvykius po 1940 metų, norėdamas išvengti problemų su Ypatingųjų tyrimų biuru. Rašiau nuo tos vietos, kur jis sustojo. Aprašiau karo metus ir partizanų kovas. Iki to laiko nebuvo jokios knygos anglų kalba, kurioje būtų ginami įvykiai to meto Lietuvoje.

– Šiais metais bus minimos Žalgirio mūšio 600-osios metinės. Kaip žadate švęsti?

– Esu buvęs vietovėje, kurioje mūšis įvyko. Ten įrengtas muziejėlis, galima pasižiūrėti filmą. Žalgirio mūšio minėjimas – tikrai didelis įvykis.

Dalis Henry Gaidis rinkinio, rodyto Lietuvių šventės metu Baltimorėje.

Napoleono karo laikų šalmo detalė su Vyčiu. Šalmas turėjo priklausyti 1812 metais sudaryto 17-ojo lietuvių ulonų pulko generolui, kuriam vadovavo grafas Mykolas Tiškevičius.

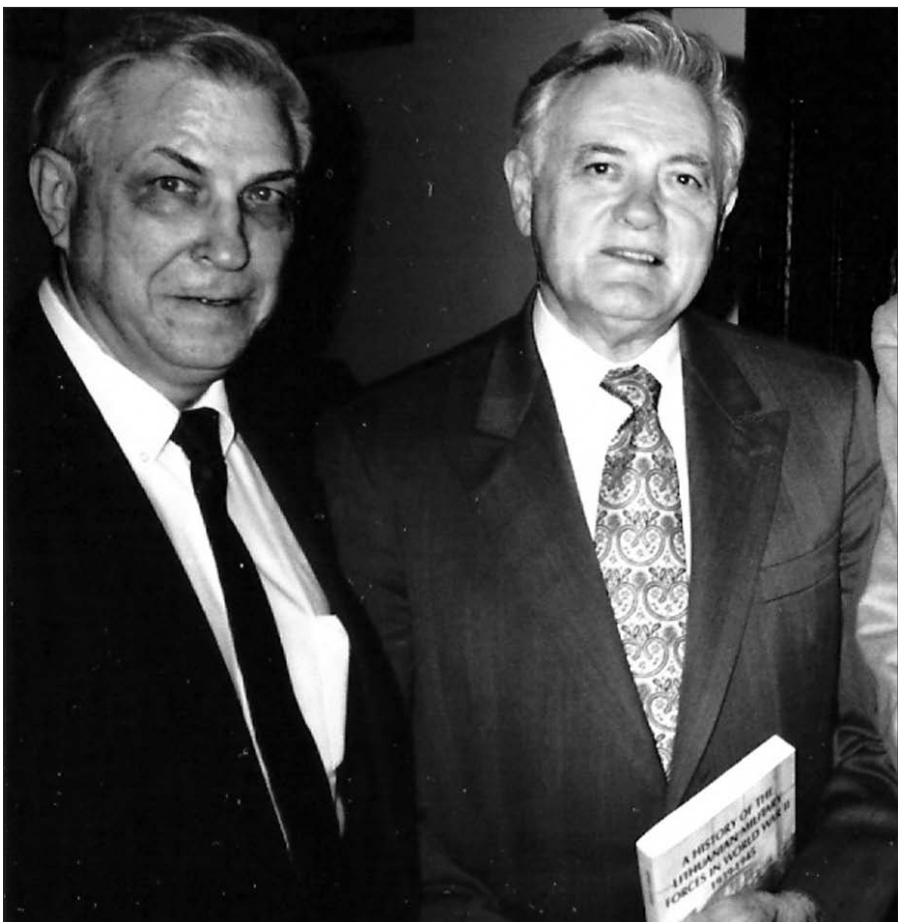
Napoleono karo laikų kardo, priklausiusio lietuviui generolui, ranke-na su Vyčiu.

Bus švenčiama ir Lietuvoje, ir Lenkijoje. Mes savo Baltimorės lietuvių muziejuje taip pat žadame surengti parodą. Turiu keletą rodinių, susijusių su Žalgirio mūšiu ir su mūšio minėjimu 1910 metais. Kadangi lietuviško filmo apie Žalgirio mūšį nėra, rodysime lenkiškus. Lenkai yra pas-tatę jų keletą.

– Ar turite koki nors šūkį, principą, kuriais vadovaujatės savo gyvenime?

– Stengiausi vadovautis JAV karinių pajėgų šūkiais – Dievas ir Tėvynė, o taip pat Federalinio tyrimų biuro – Ištikimybė, Drąsa ir Dora. Šiuose dviejuose devizuose telpa viskas, kas reikalinga.

– Ačiū už pokalbį.

Henry Gaidis įteikia Prezidentui Valdui Adamkui savo knygą „A History of Lithuanian Military Forces in World War II“ 1999 metais.

Nuotraukos iš H. Gaidis asmeninio albumo.

Labdaros koncertas kompozitoriui, pianistui G. Abariui paremti

Gailestis, pagalba, paramos fondų kūrimas artimam ar nepažistamam žmogui – tai jausmai ir veiksmai, kurie Lietuvoje išryškėjo atkūrus Nepriklausomybę.

Gal pirmiausiai apie pagalbą be atlygio prabilo pirmoji šalies dama Alma Adamkienė, viešai paskelbusi apie savo vardo įkurtą fondą, skirtą vaikams, neturintiems tėvų ar atskirtiems nuo jų. Tiesa, tą fondą įkūrė Čikagos moterys – dipukės, jos ir pinigų daugiausiai suaukojo Lietuvos vaikams nelaimėliams. Ačiū joms.

Gal ne taip svarbu, kas ir kiek paaukojo, svarbu, kad širdys ir piniginės atsiveria tada, kai labai to reikia kitiems. Tai filantropija – savanoriška nesavanaudiška žmogaus ar organizacijos veikla. Jau seniai kapitalistiniame pasaulyje skelbiama vertybė – miserekordija – meilė ir gailėstingumas, aukojimasis ir aukojimas, neskelbiant aukotojų pavardžių, nelaukiant padėkos iš tų, kuriems aukota.

Ar dažnai mes, trečiabangiai, aukojame ne tik saviesiems, bet ir visai nepažįstamiems bėdos ar vargo prispaustiems? Juk tik čia, Amerikoje, išgirdome apie begalę įvairiausių fondų, fondelių, kurie kuriami kilniam tikslui – paremti, padėti...

Galbūt pirmieji tokie stambesni renginiai, surengti Pasaulio lietuvių centre (PLC), Lemont, 2000 ir 2001 metais – tai du „Labdaringieji Vienos valso pokyliai“. Pirmojo pokylio metu surinktos aukos keliavo Ukmergės internatinei neįgaliųjų mokyklai. Deja, mokyklos direktorė panaudojo mūsų siųstą auką ne vaikų gyvenimui pagerinti, bet nusipirko mažą autobusiuką „neįgaliesiems prie jūros nuvežti“... Tada mūsų aukos nukeliavo ne į tą kišenę. Iš antrojo pokylio surinktos aukos perduotos Valdovų rūmams atstatyti.

Jau dešimtmetis, kai ir trečiabangiai rengia labdaros renginius. Antrajame „Labdaringojo Vienos valso pokylje“ pirmą kartą Amerikoje žiūrovams dainavo Loretą Karsokienę (buv. Umbrasienę) ir Audronę Simanonytę. Gerokai vėliau, po keletrių metų, PLC buvo surengtas labdaros koncertas, o moterų klubas „Alatėja“ renka aukas ir siunčia jas į Lietuvą.

Gyvendami Amerikoje daug ko išmokstame, daug ką sužinome. Kiekvienas mūsų, kol esame sveiki, nė neįsivaizduojame, kas atsitinka, kai susergama. O jei sunkesnė ar labai sunki liga? Dauguma atvykusiųjų trečiabangių sveikatos draudimų neturi – jaučiamės sveiki, stiprūs ir užgrūdinti. Bet liga ar giltinė neklausia – turi draudimą ar ne, nori gyventi ar ne... Tada prasideda bėdos.

Ypač onkologinis gydymas Amerikoje yra labai brangus. Kompozitoriui Gintautui Abariui, gyvenančiam Šaurės Karolinoje (North Carolina), Čikagoje atlikta vėžio šalinimo operacija kainavo nepaprastai daug. Auglys, išvešėjęs gerklėje, buvo šalinamas kartu su liežuviu, kurio išpjauta apie 70 proc. Kaip gydytojai

teigia, Gintautas išliko gyvas per stebuklą. Jis nuolat geria vaistus nuo skausmo. Gintui ant krūtinės dedami specialūs pleistrai. Jais per odą išskverbiamos nuskausminamieji (tabletės gadintų skrandį). Tačiau kova dar nebaigta – kasdienės pastangos reikalauja ir lėšų, ir tikėjimo, kad rytoj bus geriau.

Kompozitorius Gintautas Abarius.

Norėdami padėti kompozitoriui ir jo šeimai, kviečiame suprantančius ir užjaučiančius į š. m. birželio 12 dieną, PLC, Lemont, rengiamą labdaros koncertą „Palaimink, Dieve, mus“. Visi muzikantai ir dainininkai dalyvaus renginyje be atlygio. Turime padėti draugui, pažįstamam ar bičiuliui, tautiečiui.

Surengti labdaros renginį pasiūlė muzikos mokytoja Loretą Karsokienę, dainininkės karjerą Amerikoje pradėjusi labdaros renginyje. Koncerte sutiko dalyvauti Čikagoje gyvuojančios muzikantų grupės: broliai Virgis ir Eimontas Švabai, Rimo Pažemecko grupė, pučiamųjų orkestras „Gintaras“, dainininkai Artūras Blažukas, Rimas Grabliauskas ir kt. Dainuos operos kamerinis choras, vadovaujamas Jūratės Grabliauskienės.

Kviečiame norinčius prisijungti prie labdaros akcijos. Taip pat ieškome rėmėjų, galinčių paremti šį renginį. Nepamirškime, kad padėdami kitiems, padedame ir sau.

Kažkada vaikystėje ar paauglystėje buvo populiarios pačių kuriamos poezijos knygutės. Atsimenu įstrigusį ketureilį:

*„Jeigu nori būt laimingas –
Laimę nešk kitiems.
Ir tuomet ji paslaptinai
Grįžta mums patiems...“*

Tad laukiame Jūsų mielaširdin-gumo.

P. S. Šiuo metu L. Karsokienė vieši Lietuvoje, grįš gegužės mėn. pradžioje. Iškilus klausimams ar norintiems pasiūlyti idėjų, skambinkite tel.: 630-290-0191 arba rašykite el. paštu: biciulyste@gmail.com.

Ligija Tautkuvienė

ATSIMINIMŲ NUOTRUPOS...

Senųjų ir ne visai, petrašiūniškių pasilinksminimai,
laisvalaikis ir kitas „kultūrinis gyvenimas“

Valerija Kazlauskaitė-Balčiūnienė

Nr. 1

Atrodo, kad tai buvo ne taip jau seniai, nors šias atsiminimų pabiras skiria „riebus“ pusamžis.

Mano pasakojimas – tai ne ištisinis, pilnas literatūrinės ekvilibristikos, įmantrių posakių ar originalių žodžių rašinys. Tai atskirų atminties blyksnių, daugiau nei šešiasdešimties metų senumo gyvenimo nuotrupos. Tai mano akimirksniai, žvelgiant į juos iš mano bokšto, tai mano akių matymo, mano, gal kiek naivios, subjektyvios mąstysenos produktas.

Tai, pagaliau, mano, kaip pilietės, kaip senos petrašiūnietės, matymas, kuris buvo suformuotas manyje aplinkos, kurioje gyvenau, šeimos, mokyklos, pačių Petrašiūnų... Juk Petrašiūnuose praleidau daugiau kaip pusšimtį metų, beveik nuo pat gimimo iki 1976 metų. Ir nors šiuo metu gyvenu ne Petrašiūnuose – jie man paliko artimi. O kai atvažiuoju tvarkyti savo šeimos kapų – jaučiuosi, tarsi būčiau atsidūrusi pačiame mieste: ir čia pažįstamas, ir čia žinomas, ir čia artimas žmogus...

* * *

Taigi, gyvavo sau Petrašiūnai, gyveno juose petrašiūniškiai. Daug jiems teko išgyventi – ir karų, ir kovų, gimimų ir mirčių, dramų ir tragedijų. Tai buvo miestelio Gyvenimas...

Gyveno jame žmonės, gyvi žmonės, kuriems buvo nesvetimas ir džiaugsmas ir juokas, ir visokios „linksmybės“. Rašau šį žodį kabutėse, kadangi palyginti dabartinius pasilinksminimus su tuometiniais – tai buvo naivios, nuoširdžios, tyro džiaugsmo akimirkos, tenkinantis mažais, kukliais „meno“ plykstelėjimais.

Kaip gyvenom ir kaip linksminomės mes – Petrašiūnų vaikai, vaikai gyvenantys netoli geležinkelio „mazono“ stotelės, pro kurią važinėdavo „pendelis“? „Mazono“ stotelė buvo ant kalniuko, nuo kurio žiemos metu su rogutėmis ir ant nuosavo užpakalio leisdavosi tuntas vaikų. Vasaros metu tuo pačiu, akmenimis išgrįstu keliu grįždavo iš VI forto ganyklų miestelio karvės, lydimos piemenėlio Pavembrausko, kuris labai gražiai grodavo lūpine armonikėle. Iš labai ankstyvos vaikystės prisimenu ir savo, kaip prijauchiančios menui, „karjerą“. Atsimenu „teatrą“, kuris vyko p. Navickienės klojime. „Artistais“ buvo daugiavaikė Navickų šeima ir aplinkinių namų vaikai. „Vaidinimas“ – be pavadinimo, tik daug šokančių „peteliškių“, eilėraščių ir dainuškų. Pagrindiniai organizatoriai buvo Navickų Verutė, Stasiukas, Stasikė... Man teko apiformintojo vaidmuo: turėjau paruošti peteliškėms sparnus. Viešpatie, tie sparnai – gan didoki, juos teko išpiešti paprastais spalvotais pieštukais (kitokių priemonių aš neturėjau). Koks ten tas „teatras“ buvo – nelabai prisimenu, tik žinau, kad ant klojimo grindinio šoko ratu „peteliškės“, kurios ir dainavo, ir deklamavo, na, žodžiu, pačioms „peteliškėms“ tikrai buvo smagu. Aplinkui, išsikišusios iš šieno ir šiaudų, matėsi žiūrovų galvos. Kiti (žinoma, berniukai) sėdėjo užsikorę ant balkių. Svarbu ir tai, kad buvo pardavinėjami ir bilietai.

Visas pelnas buvo panaudotas kelioms ledų porcijoms. Taip, būtent ledams, nes tuo metu ledai buvo skąnėstas iš svajonių pasaulio – paprasčiausiai jų miestelyje tada nebuvę, jų buvo tik Kaune. O mes juos pirkom pas p. Baravykienę, kuri šitam Petrašiūnų gale pirmoji sugalvojo gaminti ledus. Jos namelis buvo pripilęs prie mano senelio dviaukščio – ji buvo mūsų kaimynė.

Atsimenu, pavasarį, kada Nemunu pradėdavo plaukti ižas ir besigrūdamos lytys išvirsdavo krantuose, p. Baravykienė važiuodavo su vėžimėliu prie upės, prikraudavo tikrų ledų ir pro Ambrazų kiemą (buvo labai patogus priėjimas prie Nemuno) parsivežusi sukraudavo savo pašiūrėje. Ten juos rūpestingai apdengdavo šiaudais. Kol nežinojom, kuriam tikslui p. Baravykienė taip „čiūdavo-josi“, mums, vaikams, tai buvo kažkoks paslaptinis aktas, o pati p. Baravykienė – iš pasakų... Tik po to, kai pamatėme, kai atėjus vasarai ledai buvo naudojami kitų „ledų“ gamybai, paslaptis dingo. Mums buvo leista stebėti jų gamybą ir netgi buvo leista pasukti su rankena metalinį kibirėlį, pilną baltos, purios masės, kuris buvo įstatytas į „bačkelę“, pripildytą susmulkinto tikro ledo. Stovėdavom apstoję ratu ir apmirę, laukdavom eilės, kada gausim pasukti „ledus“. Žinoma, paslapčia tikėdamiesi, kad gausim jų ir paragauti – tokių baltų, tokių purių, uždėtų su šaukštu ant vafliinės tūtelės ar išpraustų tarp dviejų apvalių vafliukų. Deja! O, jeigu mūsų svajonės būtų ir išsipildžiusios, tai p. Baravykienės „biznis“ būtų tikrai bankrutavęs. Kiek buvo ten mūsų ir kiek buvo ten tų ledų poros litrų kibirėlyje! Užteko to, kad ji mums ledus parduodavo už mažesnę kainą.

* * *

Labai šiltus prisiminimus ir didžiulę įtaką miestelio gyventojams turėjo tuometinė bažnyčia, teigusi žmonių teisumą, gerumą, meilę, padorumą ir kitas moralines vertybes. Žinoma, ateistinis auklėjimas mokykloje bei klubuose, skaitomos įvairios ateistinės paskaitos – buvo daugiau formalumas. Žmonės daugiau pasitikėjo bažnyčia ir tuo metu ten dirbusiais kapuciniais. Tai garsus tėvas Rokas, olandas tėvas Jonas, tėvas Adomas, tėvas Stanislovas (Dobrovolskis), broliukas Aloyzas (dėstęs mums tikybą klebonijoje) ir kiti. Tai buvo verti pagarbos, išsilavinę, aukštos moralės, dvasingi kapuciniai.

Tėvas Rokas – (mano atmintyje) buvo vienas pirmųjų kunigų Petrašiūnuose, labai gerbiamas savo parapijiečių, turintis autoritetą. Žmonės mielai klausydavosi jo pamokslų, sakytų truputį užsikertančiais žodžiais. Menu jį einantį kartu su „broliuku“ per žiemos speigą, užsitraukus savo rudo apsiausto gobtuvą, apsiavusį storom vilnonėm kojine ir įsispyrusį į storapadžius odinius sandalus, būtent sandalus, iš kelių storų odinių dirželių. Avėdavo juos ir žiemos, ir vasaros metu. Skirtumas būdavo toks, kad žiemos metu apsiaudavo dar ir storas vilnones kojines.

Bus daugiau.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Century 21
Accent Realty

10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

PASLAUGOS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogiu „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

**Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.**
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbėsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

PARDUODA

Autorius parduoda knygą,
20 puslapių, „**Mr. Kugelis**“
anglų k. Daug receptų kuge-
lio, vėdarų, cepelinų ir kitų
patiekalų iš bulvių. Kaina \$7.
Tel. **773-735-4722**

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

PASLAUGOS

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

DAINA AŠ GYVENU!

2010 M. LIEPOS 2 - 4 D.D. TORONTE, KANADOJE

KVIEČIAME VISUS Į DAINŲ ŠVENTĘ

DAINŲ ŠVENTĖS KONCERTAS

Sekmadienį, liepos 4, 2 v.p.p.

Hershey Centre, 5500 Rose Cherry Place, Mississauga

Bilietai kainos: \$40.00 ir \$45.00

Juos galima pirkti su kredito kortele (prašyti Lithuanian Song Festival)

- telefonu **1-416-870-8000**
- internetu **www.ticketmaster.ca**

DĖL PLATESNĖS INFORMACIJOS APLANKYKITE

www.dainusvente.org. Ten pat galima pirkti bilietus ir paremti šventę.

Toronte visus bilietus antrąjį mėnesio sekmadienį galima pirkti Prisikėlimo parapijoje,
Lietuvos kankinių parapijoje ir Toronto Lietuvių Namuose

Penktadienį, liepos 2, 8.30 v.v. (durys atsidaro 7.30 v.v.)

MARIJONO MIKUTAVIČIAUS KONCERTAS/POBŪVIS

INTERNATIONAL CENTRE, 6900 AIRPORT RD, Mississauga

įėjimas bilietai @ \$ 45.00 =
\$ _____

Šeštadienį, liepos 3, 7 v.v. (durys atsidaro 6 v.v.)

MIESTELIO VAKARONĖ

(choristams ir vaikams iki 7 m. įėjimas nemokamai)

TORONTO AIRPORT MARRIOTT HOTEL, 901 DIXON RD, Toronto

įėjimas bilietai @ \$ 10.00 =
\$ _____

Sekmadienį, liepos 4, 7 v.v.

POKYLIS IR ŠOKIAI "Miško balsai"

INTERNATIONAL CENTRE, 6900 AIRPORT RD., MISSISSAUGA

vakarienė ir šokiai bilietai @ \$100.00 =
\$ _____

vakarienė ir šokiai – stalai po 10 asm. stalai @ \$1000.00 =
\$ _____

tik šokiai – pradžia 9 v.v. bilietai @ \$ 35.00 =
\$ _____

Siunčiu už bilietus iš viso: =
\$ _____

Priedu auką: =
\$ _____

IŠ VISO: =
\$ _____

Prašome čekį / "money order" rašyti:

IX Lietuvių dainų šventė
Siųsti: Bilietai, IX Dainų šventė,
1 Resurrection Road, Toronto,
Canada M9A 5G1

TICKETS ARE PRICED CAN\$/US\$ AT PAR. KANADOS IR JAV DOLERIAI VERTINAMI VIENODAI

Vardas, pavardė _____

Gatvės adresas _____

Miestas _____ Provincija/valstija _____

Pašto kodas _____ Telefonas _____

El. paštas _____

Tik apmokėti bilietai bus siunčiami. Bilietai, užsakyti po 2010 m. birželio 1 d., nebus siunčiami paštu. Juos galima atsiimti Dainų šventės informaciniame centre, Toronto Airport Marriott viešbutyje nuo liepos 2 d.

☐ Bilietus pasiimsiu informacijos centre ☐ Prašau bilietus man atsiųsti paštu

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

* **Studentė** iš Lietuvos gali išleisti atostogų nuo birželio 12 d. Tel.: 630-212-9098.

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu. Dirba su visomis aparatūromis ir su sunkiais ligoniais. Tel.: 773-396-9232.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu pietiniuose rajonuose. Galimi pakeitimai. Žalia korta, kalba angliškai, vairuoja. Tel.: 312-593-5903.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevai-

ruoja, minimali anglų kalba. Tel.: 630-552-4169.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu ar su grįžimu namo. Gali išleisti atostogų. Tel.: 708-833-0417.

* **Reikalinga** moteris prižiūrėti vyresnio amžiaus žmogų ir gyventi kartu Floridoje. Privalo vairuoti. Tel.: 954-941-3727.

* **Moteris** ieško bet kokio darbo. Tel.: 708-439-9962.

Prenumeruokite,
pirkite ir skaitykite
„DRAUGĄ“!

www.draugas.org

IŠNUOMOJA

Trumpiems apsistojimams
išnuomojamas butas Vilniaus
centre. Dėl informacijos
skambinti Indrei,
tel. (630) 243-6435

Pigiausi skrydžiai **LOT** ir kitomis linijomis iš Čikagos
ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

1-800-778-9847

www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-25 235th. Street

Douglaston, NY 11364

POLISH AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Prasau pasiteiraukite apie musu 2010 m. brosurą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį

Prasau skambinti pasiteirauti apie LOT senjorų nuolaidą

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — **www.racinebakery.com**

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo

6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo

6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Lietuviai antrojoje Pasaulinėje parodoje Čikagoje

SALVATORE V. DE SANDO

Galbūt mano pavardė skamba itališkai, tačiau – turbūt nustebsite – esu lietuvių kilmės. Tiesą pasakius, itališka tėra tik mano pavardė, kurią paveldėjau iš savo netikro senelio Amerikos italo. Jo žmona, mano senelė, buvo lenkų kilmės, o mano mamos seneliai buvo rusų ir lietuvių kilmės. Tokia įvairiakultūrė mano tapatybė yra unikali tiek man, tiek turbūt ir bet kurio kito amerikiečio patirčiai.

Turbūt ne vienam kils klausimas, kodėl rašau lietuviškame laikraštyje? Priežastis paprasta: šiuo metu dirbu prie istorijos projekto ir ieškau pagalbos. Ieškau žmonių, kurie man galėtų suteikti informacijos apie 1933–1934 metų Čikagos lietuvių gyvenimą. Noriu sužinoti daugiau apie tai, ką mes turime bendro, taip pat ir pasidalyti su jumis tuo, ką pats sužinojau.

***

Mano projektas gimė kaip dalis savarankiško tyrimo, kurį turėjau atlikti Lietuvių kultūros paskaitai 2009 metų rudens semestrą. Iki šiol esu dėkingas už palaikymą ir pagalbą, kurią suteikė University of Illinois at Chicago (UIC) dirbantys lituanistai. Prieš tą lemtingą semestrą apie Lietuvą tebuvo girdėjęs tik vidurinėje mokykloje. Beklausant Lietuvių kultūros kurso netikėtai sužinojau, jog mano proseneliai buvo lietuviai ir taip pat gyveno Čikagoje. Galite tik įsivaizduoti mano nuostabą! Visada galvojau, kad esu tik lenkų ir italų kilmės, bet, pasirodo, klydau. Tai tik dar labiau sužadino mano smalsumą sužinoti daugiau apie Lietuvą.

Studijuodamas UIC turėjau progą išklausti dvi lituanistikos paskaitas. 2009 metų rugpjūtį supratau, jog užuot studijavęs kitas pasaulio kultūras, turėčiau daugiau laiko praleisti studijuodamas savo šeimos kultūrinę praeitį. Buvau nustebęs ir kartu laimingas, pamatęs, jog UIC siūlo nemažai lituanistikos, polonistikos ir rusistikos kursų. Taip aš užsiregistravau į Lietuvių kultūros kursą, kurį dėstė profesorius Giedrius Subačius ir Aurelija Tamošiūnaitė, ir į kursą „Lietuviška proza tarptautiniame kontekste“, dėstytą Dainos Litvinskaitės. Šie žmonės mane nuoširdžiai padrąsino siekti savo tikslų.

***

1933 ir 1934 metais Čikagoje buvo surengta Pasaulinė paroda, angliškai pavadinta „The Century of Progress Exposition“. Pagrindinė parodos tema buvo atšvesti Čikagos šimtmečio jubiliejų ir pristatyti technologijos vystymosi pažangą. Antra vertus, tuo sunkiu Didžiosios depresijos laikotarpiu dalis Čikagos verslininkų taip norėjo atgaivinti smukusią Čikagos ekonomiką. Lietuva tuo metu buvo nepriklausoma valstybė, turėjusi nemažą išeivijos bendruomenę ir Čikagoje. UIC laisvųjų menų ir mokslų bibliotekos specialiųjų rinkinių skyrius ir Universiteto archyvų departamentas saugo visus šios parodos archyvus. Kadangi šie rinkiniai yra viešai prieinami, čia ir pradėjau savo tyrimą. Pirmasis mano klausimas buvo: ar lietuviai dalyvavo parodoje?

Į mano užduotą klausimą galiu iškart atsakyti teigiamai. Taip, 1933 ir 1934 metų parodoje buvo surengtos dvi panašios, bet kartu ir skirtingos Lietuvių dienos. Pirmoji Lietuvių

Viena iš šių penkių lietuvių Pasaulinėje parodoje JAV buvo paskelbta „Miss Lietuvaite“. Sėdi (iš kairės): Julia Sadulis ir Frances Bariss. Stovi (iš kairės): Jean Soris, Eleanor Mondus ir Aldona Grigonis.

University of Illinois at Chicago bibliotekos nuotr.

diena buvo surengta 1933 m. liepos 16 d., o antroji – 1934 m. rugpjūčio 5 d. Pasaulinės parodos archyvuose rinkiniuose UIC saugoma daugybė dėžių su brošiūromis, laiškais, užrašų knygelėmis, techniniais užrašais ir kitais dokumentais. Bibliotekininkų dėka, reikiamų peržiūrėti dėžių skaičių „sumažinau“ iki 20. Čia radau sirašinėjimus tarp Lietuvos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos konsulato ir Pasaulinės parodos rengėjų. Tarp įvairių dokumentų man pavyko rasti ir 1934 m. surengtos Lietuvių dienos programėlę.

Besidžiaugiant „atradimais“ bibliotekoje ir archyve, antropologijos profesorius patarė man pasavariauti lietuviškame muziejuje ar lietuviškame kultūros centre, kad galėčiau geriau suprasti ir įsigilinti į savo šeimos praeitį. Tai buvo puiki mintis! Mano laimei, Stanley Balzekas, Jr. maloniai sutiko mane priimti savanoriauti Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. 2009 m. lapkritį pradėjau ten dirbti savaitgaliais. Muziejaus darbo patirtis man neįkainojama: čia pakilnojau nemažai knygų, lietuviškų dokumentų, dalyvavau daugelyje renginių, išmokau daryti kalėdinius papuošalus, Užgavėnių kaukes, valgiau obuolinius blynus, namines sriubas ir net naminę varškę.

Muziejuje savanoriauju bibliotekoje ir archyve. Kartą pasiteiravau muziejaus bibliotekininkės Irenos, ar muziejuje nėra informacijos apie Lietuvių dienas. Po penkių minučių Irena man atnešė aplanką su Lietuvių dienų programomis iš įvairiausių Pasaulinių parodų. Atrodo, kad mano ateities projektai tik prasideda! Ma-

loniai nustebau radęs tiek medžiagos apie Lietuvių dienas, tikiuosi, kad ateityje galėsiu giliau pastudijuoti apie Lietuvių dienas, vykusias ir kituose Amerikos miestuose.

Muziejuje taip pat radau 1933 metų Lietuvių dienos programą. Iš džiaugsmo net pašokau. Šiuo metu turiu abiejų metų Lietuvių dienų programas ir galiu kiekvienam pasakyti, kokie lietuviški chorai, orkestrai, solistai jose dalyvavo, kokios lietuviškos dainos, baletai jose buvo atlikti bei kas buvo išrinkta gražiausia Lietuvaite. Per vieną iš Lietuvių dienų buvo surengtas paradas, per kitą – vyko sporto programa. Ateityje tikiuosi surasti radijo įrašus, kuriuose būtų apžvelgti abu įvykiai. Tačiau iki tol – man dar daug reikia nuveikti. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje sulaukiau daug globos ir pagalbos, už kurią esu labai dėkingas.

Šiuo metu, siekdamas išsamiau viską aprašyti, ieškau daugiau informacijos apie lietuvių dalyvavimą Pasaulinėje parodoje. Iš programėlių turiu dalyvių bei renginių sąrašus, tačiau labai mažai žinau apie žmones, kurie lankėsi tuose renginiuose ir kurie padėjo juos surengti. Taip pat turiu gana mažai nuotraukų, tiesa, turiu gražiausios lietuvaiteės konkurso nugalėtojos nuotrauką. Jeigu kas nors iš „Draugo“ skaitytojų turėtų daugiau informacijos apie lietuvių dalyvavimą bet kurioje Pasaulinėje parodoje JAV, būčiau labai dėkingas ją gavęs. Man galima rašyti el. paštu: LithuanianDayProject@gmail.com

Iš anglų kalbos vertė
Aurelija Tamošiūnaitė

Straipsnio autorius.

Danutė Paskonis, gyvenanti **Eastlake, OH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukojo leidybai paremti 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Aldona ir Carmine Jannace iš **Natick, MA** skaitys „Draugą“ dar vienerius metus. Džiaugiamės tuo bei nuoširdžiai dėkojame už atsiųstą 50 dol. auką. Labai ačiū.

Česonis, gyvenantys **Webster, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

VISI KELIAI VEDA Į LIETUVIŲ OPERĄ

LAIMA APANAČIČIENĖ

Na štai, laukti liko visai nedaug – rytoj meno ir muzikos mylėtojų visi keliai ves į „Olympic Theatre“, 6134 W. Cermak Rd, Cicero, IL 60804. Lietuvių Opera mus kviečia į premjerą. Skaitytojams pasakojau apie dirigentą Julijų Geniušą, apie režisierių Kęstutį Jakštą, atvykusius iš Lietuvos. Rašėme ir apie pagrindinio vaidmens atlikėją klaipėdietį solistą Mindaugą Gylį, kalbinome choristus, atliekančius premjeriniame spektaklyje nedidelius vaidmenis. Paskutinis mano pasakojimas apie mūsų primadoną (nebįjau šio žodžio) Nidą Grigalavičiūtę, apie naująją orkestro vadybininkę Lindą Veleckytę ir kurnietį choreografą Dainių Bervingį.

Klaipėdietė tapusi čikagiete

Klaipėdietė Nida Grigalavičiūtė savo muzikinę karjerą pradėjusi Lietuvoje seniai įsitvirtino Lietuvių Operoje Čikagoje. Jau nuo 2001 m., kai Lietuvių Operos pastatyme Gaetano Donizetti „Meilės eliksyrė“ ji atliko Adinos vaidmenį, Nida dainavo beveik visuose Lietuvių Operos statomuose spektakliuose.

Jos sudainuotos – Oscaro Giuseppe Verdi „Kaukių baliuje“ (2003), Santuzza Pietro Mascagni „Cavalleria Rusticana“ (2005), Eglė Vytauto Klovos „Pilėnuose“ (2006), Violeta Giuseppe Verdi „La Traviata“ (2008) ilgam išliko muzikos mylėtojų širdyse. Dainavo ji ir Lietuvių Operos statomose operetėse. Klausytojai dar nepamiršo jos grafienės Gabrielės Cedlau Johann Strauss „Vienos kraujyje“, o pereitų metų pastatyme – Johann Strauss „Šikšnosparnyje“ – ji ne tik pakerėjo savo dainavimu, tačiau kartu su Klaipėdos teatro solistu M. Gyliu parodė, kokie jie yra puikūs aktoriai – jų vaidyba ir duetai susilaukė žiūrovų plojimų.

Jau būdama penkerių Nida pradėjo mokytis groti pianinu. 1985 metais, baigusi Klaipėdos 2-ąją muzikos mokyklą, išvyko į Vilnių. Lietuvos muzikos akademijoje mokėsi chorinio dirigavimo, o dėstytojos V. Vadoklienės klasėje lavino balso techniką. Baigusi mokslus ji grįžta į Klaipėdą ir pradeda dirbti Klaipėdos valstybiniame muzikiniame teatre. Iš pradžių dainavusi chore greitai Nida tapo ne tik teatro pagrindine soliste, bet ir

dalyvauja konkursuose – 1993 metais Italijoje, 1995-siais Šveicarijoje, 1998-siais Lenkijoje.

Atrodo viskas sustyguota, gyvenimas eina savo vaga. Tačiau viską pakeičia išvyka į JAV. Čia ji sutinka savo meilę ir ilgam lieka Amerikoje. Nebuvo lengva. Klaipėdoje ji – žinoma solistė, o čia jos niekas nepažįsta. Nesvarbu, kad turi nuostabų balsą, ne taip lengva patekti į kokį nors kolektyvą, kad galėtų dainuoti – konkurencija Čikagoje didžiulė. Bet Nida nepasiduoda. Ji bando ir bando, vaikšto į perklausas, lavina balsą. Pagaliau, nurungusi per 300 kitų dainininkų, ji priimama dainuoti į Chicago Symphony Orchestra kolektyvą.

Repeticijos, koncertai, pedagoginis darbas, šeima atima daug laiko, tačiau Nida neužmiršta ir lietuvių. Ji tęsia aktyvią koncertinę veiklą, dalyvauja įvairiuose renginiuose. Visada malonu išgirsti jos balsą, paklausti naujojo repertuaro.

Tikiu, kad kada nors Nidą išvysime ir Čikagos didžiosiose scenose.

Naujoji orkestro vadybininkė

Norisi keletą žodžių parašyti ir apie naują orkestro, kuris talkina Lietuvių Operai, vadybininkę Lindą Veleckytę.

Linda Veleckytė.

Kai 1974 m. Česė ir Ewald Veleckiai savo mažąją dukrelę Lindą atsiavedė į Lietuvių Operos spektaklį, mergaitė buvo sužavėta. Tada Maria High School koncertų salėje skam-

Naujoji Lietuvių Operos valdyba (iš kairės): Domas Zastarskis, Jolanta Banienė, Rasa Zubreckaitė, Vilma Martin, Pranas Ivinskis, Daiva Švabienė (pirmininkė) ir Rimantas Grabliauskas.

Lietuvių operos archyvo nuotraukos

bėjusi Giuseppe Verdi opera „Kaukių balius“ Lindai paliko nepakartojamą įspūdį, kuris, kaip ir meilė operai, neblėsta visą gyvenimą.

1990 m. Lietuvių Operos maestro Alvydas Vasaitis pakvietė Lindą Veleckytę – tada jau profesionalią smuikininkę – į orkestro smuikininkų gretas. Nuo tada prasidėjo tikroji Lindos draugystė su Lietuvių Opera Čikagoje. 1991 m. ji jau grojo Amilcare Ponchielli operoje „I Lituanus“, kuri buvo pastatyta ir Čikagoje, ir Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre, Vilniuje.

Lietuvių Operos spektakliuose dirbanti Linda ne tik groja smuiku. Kadangi yra vienintelė orkestro muzikantė kalbanti lietuviškai, ji padeda iš Lietuvos atvykstantiems dirigentams susikalbėti su amerikiečių muzikantais.

Orkestrantai ir maestro žino – pagrindinio – 2-ojo smuiko – kėdėje, visai šalia dirigento sėdinti L. Veleckytė išspręs visas problemas.

Šiais metais Operos valdyba paprašė smuikininkės atlikti dar vieną svarbų darbą – surinkti orkestrą. Tai, gi, šiemet Linda Veleckytė – „Linksmosios našlės“ orkestro vadybininkė!

Kaip ir kiekvienais metais, šiemet laisvai samdomi 36 muzikantai yra vieni iš geriausių. Kai kurie atlikėjai groja Lyric Opera of Chicago bei kituose orkestruose, kai kurie jų – jau daugelį metų dalyvauja Lietuvių Operos pastatymuose. Muzikantai džiaugiasi galėdami dirbti su profesionaliais bei talentingais lietuvių solistais ir dirigentais.

Orkestrantai džiaugsmingai sutiko maestro Julijų Geniušą. Kai kurie jų dar mena jį, prieš 14 metų dirigavusį Friedrich von Flotow operai „Martha“.

Kaunietis choreografas

Dar vienas Lietuvių Operos dalyvis, kuris nebuvo paminėtas mūsų ra-

šiniuose – Kauno valstybinio muzikinio teatro baleto trupės vadovas Dainius Bervingis. Jis ne tik šoks premjeroje, bet ir padės „Suktinio“ šokėjams įsiliesti į pastatymą.

Nuo 1985 m. iki 1993 m. šokęs pramoginius šokius, buvęs įvairių respublikinių konkursų laureatas D. Bervingis 2001 m. įstojo į Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Choreografijos katedros skyrių.

2005 m. gavęs teatro bakalauro kvalifikacinį laipsnį bei choreografo profesinę kvalifikaciją pradėjo vadovauti Kauno valstybinio muzikinio teatro baleto trupei. Jis ne tik vadovauja trupei, bet ir pats yra sukūręs ne vieną charakterinį vaidmenį minėto teatro spektakliuose.

Kartu su Kauno muzikinio teatro šokėjais Gintaru Visockiu, Gediminu Rimša ir Haroldu Tankevičiumi yra žinomi ir kaip „stepo“ pradininkai Lietuvoje. Čikagiečiai turės progą įvertinti jo – šokėjo ir choreografo – darbą ir Lietuvių Operos premjeroje.

Dainius Bervingis.

Nida Grigalavičiūtė.

L. Apanavičienės nuotr.

BALSSI kalbų kursai

Baltijos studijų vasaros institutas (The Baltic Studies Summer Institute (BALSSI)) šią vasarą vėl kviečia visus į intensyvius lietuvių, latvių ir estų kalbų kursus. Kaip ir pernai, BALSSI šiemet globoja University of Wisconsin-Madison Rusijos, Rytų Europos ir Centrinės Azijos centras (The Center for Russia, East Europe and Central Asia (CREECA)). Šių metų programoje siūlomi pirmųjų ir antrųjų metų lietuvių, latvių ir estų kalbų lygiai, taip pat bus galima klausyti paskaitų anglų kalba

apie Baltijos šalių istoriją, kultūrą, bus rengiami kultūriniai renginiai, susiję su Baltijos šalimis. Registracija kursams pratęsta iki gegužės 12 d., tad skubėkite registruotis!

Norintiems mokytis taip pat yra galimybė gauti stipendijas. Dėl išsamesnės informacijos apsilankykite BALSSI tinklalapyje: <http://creeca.wisc.edu/balssi/index.html> arba kreipkitės į BALSSI programos koordinatorę Nancy Heingartner el. paštu balssi@creeca.wisc.edu arba tel.: 1-608-262-3379.

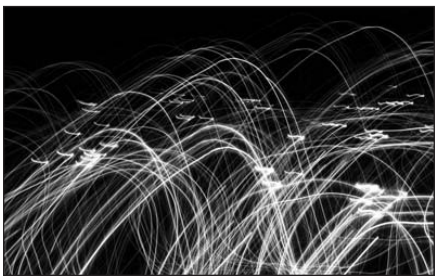

Norite tikėkite, norite ne...

Bioritmai

Jau Hipokratas pastebėjo, kad žmogaus nuotaika, sugebėjimas mąstyti bei fizinė būsena kinta cikliška. Tam tikru laiku mūsų emocijos šėlsta, intelektualinė veikla būna labai aktyvi, o kartais pasyvi. Žinodami savo bioritmus galime nustatyti, kurią dieną mums seksis, o kurią ne... XX a. pradžioje amerikiečių gydytojas Wilhelm Flis pastebėjo ritmus, būdingus pacientų būsenai. Tyrimų metu jis stebėjo fizinės, emocinės ir intelektualinės būsenos aktyvumą ir pasyviąsias fazes, rašo injan.com.

W. Flis nustatė šių būsenų trukmę ir įvedė bioritmų sąvoką – fizinis ciklas kartojasi kas 23 dienos, emocinis – kas 28, o intelektualinis – kas 33 dienos. Vėlesni stebėjimai, atlikti kitų sričių specialistų, šiuos rezultatus patvirtino. Nuo tada visiems bioritmų skaičiavimams, taip pat ir specialioms kompiuterinėms programoms, taikomos šios ciklų trukmės.

Vaida Kidikytė „Bioritmai“.

Bioritmų principas yra taikomas įvairiose srityse – valstybinių institucijų veikloje, pramonės ir medicinos srityse. Remiantis bioritmais galima apskaičiuoti nelaimingų atsitikimų tikimybę ir padidinti darbo našumą.

Bioritmus galima taikyti, siekiant pagerinti santykius su draugais, sveikatą ar tiesiog norint sulaukti sėkmės meilės fronte, moksle, versle, padaryti karjerą.

Bioritmų reikšmė

Bioritmai prasideda vos žmogui gimus. Grafiškai pavaizdavę bioritmus, gautume kelias cikliškas pasikartojančias sinusoides. Bioritmai lemia mūsų fizinę, emocinę bei intelektualinę savijautą. Tai yra atitinkamus mūsų sugebėjimus, nuotaikas pajėgumą tam tikrais laiko tarpais. Bioritmai skaičiuojami, remiantis žmogaus gimimo data.

Emocinis ciklas

Šis ciklas kartojasi kas 28 dienos ir valdo mūsų jausmus bei temperamentą – psichologinę būseną. Kai šios būsenos sinusoidė teigiama, žmogus yra žavingesnis, kūrybiškesnis, artistiškesnis bei jausmingesnis, jautresnis aplinkai. Sinusoidės grafikui nusileidus žemiau nulio, žmogus dažniau būna nusiminęs, lengvai pažeidžiamas, linkęs į depresiją.

Fizinis ciklas

Jis pasikartoja kas 23 dienos ir valdo mūsų energiją, gyvybingumą, tonusą, iniciatyvą, fizinį darbingumą bei kitas fizinės veiklos sritis. Kai fizinės būsenos sinusoidė teigiama, žmogus jaučiasi gerai, jo sveikata, imunitetas sustiprėja, atsiranda energingumas ir atsparumas ligoms. Jei ši sinusoidė neigiama, jis jaučiasi pavargęs, yra kur kas mažiau atsparus įvairioms negandoms.

Intelektualinis ciklas

Ciklas kartojasi kas 33 dienas ir valdo mūsų protinę veiklą. Kai šio ciklo sinusoidė teigiama, žmogus gali sparčiau mąstyti, spręsti problemas, gerai atlikti įvairius testus, lengvai sukaupti dėmesį ir įsiminti faktus.

Šio ciklo sinusoidė nusileidus žemiau nulio, asmuo sunkiai susitelkia, prastai įsimena informaciją, jis linkęs priimti netinkamus skubotus sprendimus.

Energetinis nesuderinamumas

Ypač svarbios tos dienos, kai sinusoidė kerta nulinę ašį, kai teigiamą būseną keičia neigiama arba atvirkščiai. Tokios dienos vadinamos kritinėmis. Tai pavojingiausias laikas, mat tada žmogaus gyvybinę sistemą galima lengvai išderinti – gresia nenumatyti įvykiai ir įvairūs nemalonumai.

Labai atsargiems reikėtų būti tomis dienomis, kai nulinę ašį kerta dvi ar net trys bioritmų sinusoidės. Žmogui, norinčiam išvengti nenumatytų rūpesčių, tomis dienomis patartina elgtis ypač atsargiai. Žinoma, apie šias dienas geriau sužinoti iš anksto.

Be abejonės, bioritmai nenumato ir nepaaiškina įvykių sekos, tačiau jie gali patarti, kaip elgtis konkrečiu atveju. Pavyzdžiui, kai kurie gydytojai, remdamiesi bioritmais, planuoja operacijas, sporto treneriai, atsižvelgdami į komandos narių bioritmus, sudaro individualias treniruočių programas ar komandos sudėtį varžybų metu.

Japonų darbdaviai, atsižvelgdami į darbuotojų ritmus, skiria juos skirtingo sudėtingumo užduotims atlikti. Yra nustatyta, kad 80 proc. įvykių JAV vidaus oro linijose kilo tada, kai lėktuvo piloto ar antrojo piloto būsenos buvo neigiamos arba kritinės.

Tikėti ar netikėti?

Rimto mokslinio pagrindo bioritmų teorijai nėra. Ji daugiausia remiasi numerologija, Forer efektu ir pan. Bioritmų teorija buvo tikrinta bandymais ir ji nepasitvirtino. Tačiau bioritmų šalininkai nenustojo tikėti šiuo atradimu. Buvo sugalvota daugybė „ad hoc“ hipotezių.

Viena komiškesnių – kad kai kurie žmonės neturi bioritmų, vieni periodiškai, kiti visą laiką. Taip bet kokio eksperimento nesėkmę galima paaiškinti tuo, kad subjektas buvo „aritmiškas“.

Žinoma, tikėti bioritmais ar ne – žmogaus asmeninis reikalas. Tikrai niekas negalės nubausti vieno ar kito pareigūno už tai, kad jis nesivadavo savo bioritmų padėtimi ir priėmė nevykusį sprendimą. Vis dėl to į bioritmus atsižvelgti reikėtų, kaip ir kaupti bei analizuoti įvairią informaciją.

Be abejo, mūsų gyvenimui bei veiklai įtakos turi ne tik vidiniai bioritmai. Žmogaus veiklą lemia ir kiti reiškiniai, taip pat ir kitų asmenų ciklai. Tad priimant įvairius sprendimus bioritmus galima vertinti tik kaip rekomenduojamo pobūdžio informaciją. Tačiau juk atsarga gėdos nedaro...

Delfi.lt

Lietuvių kalbos kursų Dainavoje steigėjui ir ilgamečiui jų vedėjui

A † A BRONIUI KROKIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai JUZEI, dukterims DANUTEI, JŪRATEI, RAMUTEI, RASAI ir jų šeimoms bei kartu liūdime.

*Kursų mokytojai:
Vytautas Jonaitis
Aušrelė Sakalaitė
Rūta Udrienė*

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

**GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius**
4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

**11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708)974-4410**

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA
Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugija** balandžio 28 d., trečiadienį, 2:30 val. p. p. „Seklyčioje“ rengia seminarą „Ką turėtų žinoti sulaukusieji 60-ies?“ Seminarą ves socialinių mokslų magistrė Vilija Aukštuolienė. Daugiau informacijos tel.: 708-539-6303 arba el. paštu:

pagalbosdraugija@live.com

♦**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte kviečia į filmų popietę. Balandžio 28 d., trečiadienį, 1 val. p. p. bus rodomas dokumentinis filmas „Salakas“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Filmai rodomi PLC skaitykloje.

♦**Šakių klubo pavasarinis susirinkimas** vyks balandžio 29 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. restorane „Seklyčia“. Visi klubo nariai prašomi dalyvauti. Po susirinkimo – vaisės.

♦**Čikagos Ateitininkų sendraugijų** metinis susirinkimas vyks penktadienį, balandžio 30 d., 7 val. v. Ateitininkų namuose. Ziono liuteronų evangelikų parapijos (Oak Lawn) klebonas kun. Valdas Aušra skaitys pranešimą „Ateik, Viešpatie Jėzau. Rytų ortodoksų antropologinės kristologijos siūlymas šių laikų teologijai“. Po paskaitos susipažinsite su Pranutės Lauckaitės-Domanskienės savo tėvų archyvuose surinkta medžiaga apie Ateitininkijos pradžią Lietuvoje.

♦**LB Lemonto Socialinių reikalų skyrius** kviečia visuomenę gegužės 5 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į susitikimą su socialinių mokslų magistre Vilija Aukštuoliene. Ji kalbės tema „Ką turėtų žinoti sulaukusieji 60-ies?“ Susitikimas vyks Bočių mėnėje, Pasaulio lietuvių centre.

♦**Gedimino lituanistinė mokykla** kviečia mamas ir močiutes į pavasario šventę „Gražiausia puokštė – tau, mamyte“, kuri vyks gegužės 8 d., šeštadienį, St. Andrew Lutheran Church parapijos patalpose, 10 S. Lake St., Mundelein, IL. 11:30 val. r. šv. Mišios. 12:30 val. p. p. koncertuoja mokyklos mokiniai ir studija „Amber Music & Dance“ Nuo 9 val. r. iki 2:30 val. p. p. vyks pavasarinė mugė, galėsite pasi-
vaišinti lietuvišku maistu. Tel. pasiteiravimui: 847-668-1731 (Beata).

♦**Teatro sambūris „Žaltvykslė“** gegužės 15 d. 6 val. v. kviečia į premjerą – Balio Sruogos 2 dalių komediją „Dobilėlis penkialapis“. Režisierė

Ilona Čiapaitė. Spektaklis vyks Jau-nimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Auka – 15 dol.

♦**Kviečiame į susitikimą su Laimonu Briedžiu**, parašiusiu knygą „Vilnius: klajūnų miestas“ („Vilnius City of Strangers“) ir Elizabeth Novickas, kuri išvertė Ričardo Gavelio knygą „Vilniaus pokeris“ į anglų kalbą. Susitikimas knygyne „57th Street Books“ (1301 E 57th Street, 60637) vyks gegužės 25 d., antradienį, 6 val. v.

♦**Informaciją apie Lietuvių Fon-**do bei Pasaulio lietuvių centro ruošiamą golfo turnyrą, kuris įvyks birželio 19 d. Old Oak Country Club, jau galima rasti internete adresu: www.lithuaniangolf.com, kur taip pat galima ir registruotis. Turnyrą remia „Liberty Mutual Insurance“. Vakare vyks iškilminga puota. Jeigu nežaidžiate golfo, ateikite į puotą. Daugiau informacijos gausite pas Daivą Rugienitę tel.: 949-735-2779 arba Rimą Griškelį tel.: 312-315-5739.

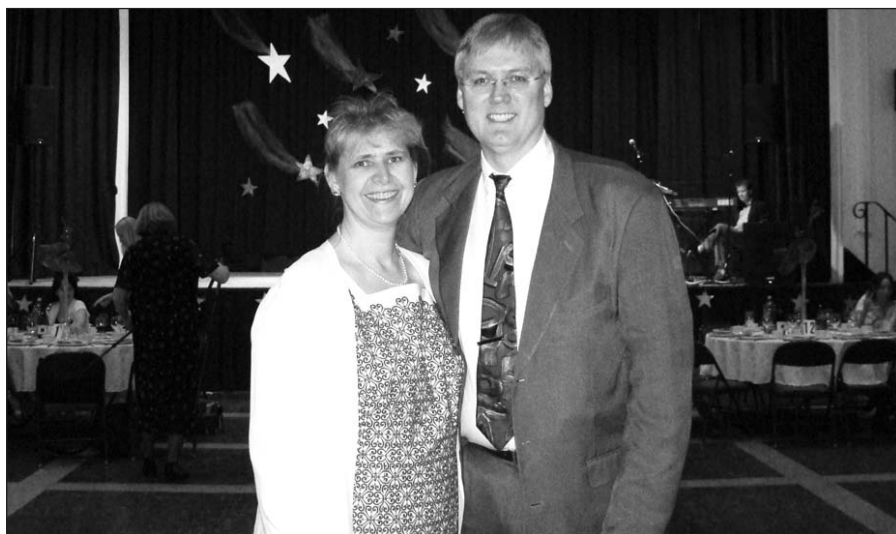
IŠ ARTI IR TOLL...

♦**Alytaus ir Rochester, NY, susigiminiavusių miestų komitetas** kviečia atvykti į Rochester centrinę biblioteką (115 South Ave. I aukštas), kur balandžio 27 d., antradienį, 6:30 val. v. vyks lietuviškų knygų pristatymas. Besidomintys lietuviškais leidiniais juos galės skaityti ne tik bibliotekoje, bet ir užsisakyti internetu. Jei skaitytojai susidomės lietuviškais leidiniais, bibliotekos darbuotojai pažadėjo knygų lietuvių kalba įsigyti ir kitais metais.

♦**Union Pier lietuvių draugija** gegužės 8 d., šeštadienį, visus, kam daugiau nei 21-ri, maloniai kviečia į 8-uosius kasmetinius „Pavasario šokus“ gražioje Gintaro vasarvietėje, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, MI. Renginio pradžia – 7 val. v. (Michigan laiku), gros grupė „Kaukas“, veiks baras, bus užkandžių, galėsite laimėti loterijoje. Daugiau informacijos tel.: 269-612-7162 arba el. paštu milda@milda.us.

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Marytė ir Rimas Rekašiai ne tik leidžia savo tris atžalas į Čikagos lituanistinę mokyklą, bet ir patys yra aktyvūs mokyklos tėvų komiteto nariai. Jie buvo pagrindiniai mokyklos lėšų telkimo puotos „Hoolywood žvaigždės“ rengėjai.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Floridos lietuvių dėmesiui!

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas vakarinei Floridai Algimantas Karnavičius praneša, kad Lietuvos piliečių priėmimas konsuliniais klausimais Lietuvių klube, St. Petersburg, FL, vyks gegužės mėn. 6–7 dienomis. Priėmimą rengia Lietuvos Respublikos generalinio konsulato New York konsulai.

Asmenys, norintieji atnaujinti savo pasus ar pakalbėti su konsulais įvairiais klausimais, prašomi registruotis pas generalinį konsulą Algimantą Karnavičių tel.: 727-895-4811 arba el. paštu **LTConsulFL@bayprintonline.com**

Registruojantis prašome nurodyti savo vardą, pavardę, kokios konsulinės paslaugos pageidaujama, kurią dieną ir kuriuo laiku jums patogiau atvykti. Išankstinė registracija būtina.

Daugiau informacijos rasite LR generalinio konsulato New York tinklalapyje **www.ltconsny.org** arba gausite tel.: 212-354-7840.

Tėvo Antano Saulaičio, SJ knygos vaikams „Kaip atrodo dvasios?“ pristatymas vyks gegužės 7 d., penktadienį, 6:30 val. v. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439
Kviečiame visus vaikučius, jų tėvelius ir senelius bei mokytojus atvykti į knygos sutiktuves, susitikti su knygos autoriumi.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
**Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL**

Advokatas AURIS JARAŠŪNAS

Estate Planning (Wills, Trusts) ir Land Use
2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, CA 90404
Tel.: **310-828-7525**
Mob.: **310-701-8472**
E-mail: **jaralaw@earthlink.net**
Valandos: antradieniais ir pagal susitarimą

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Nebe už kalnų mokslo metų pabaiga JAV lituanistinėse mokyklose. Vyrėsių mokinių laukia egzaminai ir išleistuvės. Čikagos lituanistinės mokyklos devintokai ir dešimtokai šokių pamokoje mokosi šokti išleistuvių valsą (mokytoja Birutė Matukonienė).
Laimos Apanavičienės nuotr.

• **Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai** per Mažosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: **\$300** Leo J. Trečiokas. **\$200** Nika Trumpjonaitė-Buckhalter. **\$125** Leonas J. Petronis. **\$100** Kęstutis Chesonis. **\$50** Liucija Beržinskas, Aldona Jesmantas, Maria Kapačinskienė, Ramūnas Kondratas, Emilija Pakštienė. **\$30** Elena Rozenas, Kostas ir Vida Stankus. **\$25** Vytautas ir Danutė Anoniai, William G. Burimaskas, dr. Peter Iron Jokubka. **\$20** Aldona Buntinaitė, Vytautas Jonaitis, Vacys ir Alfonsa Laniauskai, Birutė Navickienė, Elena Purtulienė, Teodoras ir Ritonė Rudaičiai, Regina Taunys, Vytautas Zdanys. **\$10** Antanas Vosylius. Dėkojame visiems rė-

mėjams. **Mažosios Lietuvos lietuvių draugija, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540**

• **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Albinas ir Birutė Sasnauskai **\$50** Mykolas ir Zitos Deveikių 50 m. vedybų sukakties proga; tęsiant vaiko metinę paramą William Sauders **\$90**, Lynn Graziano **\$90**; neigalios motinos šeimai Donatas Tijūnėlis **\$1,200**. Labai ačiū. **„Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St, Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275, el. paštas: indretijunelis@sbcbglobal.net**